

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓๙/๒๕๕๙

วันศุกร์ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๙

อ.พ. ๓๘/๒๕๕๙

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

www.senate.go.th

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยมีหลักการและเหตุผลประกอบ ร่างพระราชบัญญัตินี้ ดังนี้

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อกำหนด ผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น และกำหนดอัตราและหลักเกณฑ์ในการคำนวณภาษี เงินได้ปิโตรเลียม ในระบบการทำสัญญาแบ่งปันผลผลิตตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม (เพิ่มหมวด ๗ จัตวา บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต มาตรา ๖๕ ทวารีสติ มาตรา ๖๕ เตวีสติ มาตรา ๖๕ จตุวีสติ มาตรา ๖๕ ปัญจวีสติ และมาตรา ๖๕ ฉพพิสติ)

เหตุผล

ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อเพิ่มระบบ สัญญาแบ่งปันผลผลิตเป็นอีกระบบหนึ่งในการแสวงหาประโยชน์ในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม นอกเหนือจากระบบการให้สัมปทาน สมควรกำหนดอัตราและหลักเกณฑ์ในการคำนวณภาษีเงินได้ ปิโตรเลียมให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินการของระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีเนื้อหารวม จำนวน ๓ มาตรา สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

๑. วันใช้บังคับกฎหมาย

กำหนดให้พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป (ร่างมาตรา ๒)

๒. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

เพิ่มความเป็นหมวด ๗ จัดว่า บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มความเป็นหมวด ๗ จัดว่า บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต มาตรา ๖๕ ทวารวิสติ มาตรา ๖๕ เดวีสติ มาตรา ๖๕ จตุวิสติ มาตรา ๖๕ ปัญจวิสติ และมาตรา ๖๕ ฉัพพิสติ))

(๑) กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๗ ตริ บทบัญญัติเฉพาะเขตพื้นที่พัฒนาร่วม แห่งพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่บริษัทตามมาตรา ๖๕ เดวีสติ เว้นแต่บทนิยามคำว่า “ปิโตรเลียม” “บริษัท” และ “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” และบทบัญญัติเกี่ยวกับอัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียม รวมทั้งหลักการเสียภาษีแยกกันในกรณีของสัญญาแบ่งปันผลผลิตที่ได้มีการกำหนดขึ้นใหม่ในหมวด ๗ จัดว่า

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ ถึงหมวด ๗ และหมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่บริษัทตามมาตรา ๖๕ เดวีสติ ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวดนี้ และที่ใดบัญญัติถึง “สัมปทาน” ให้หมายถึง “สัญญาแบ่งปันผลผลิต”^๑ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ ทวารวิสติ)

(๒) กำหนดบทนิยามคำว่า “ปิโตรเลียม” “บริษัท” และ “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” เพื่อใช้ในหมวด ๗ จัดว่า (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ เดวีสติ)

(๓) กำหนดหน้าที่ให้บริษัทตามหมวด ๗ จัดว่า มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชีในอัตราร้อยละ ๒๐ ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม รวมทั้งกำหนดให้ในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้รับโอนจ่ายเงินได้ที่เป็นเงินค่าสิทธิ เงินปีหรือเงินได้ประจำเนื่องจากการโอนนั้น โดยเงินดังกล่าวไม่อาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน

^๑ เพื่อนำบทบัญญัติในหมวดอื่นมาใช้บังคับกับผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต ยกเว้นหมวด ๗ ทวิ เนื่องจากเป็นบทบัญญัติเฉพาะกรณีของบริษัทที่ทำสัญญาปิโตรเลียมก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และยกเว้นหมวด ๗ ตริ เนื่องจากในร่างมาตรา ๖๕ ทวารวิสติ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้นำมาใช้บังคับบางมาตราแล้ว (ที่มา : ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หน้า ๙)

ปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แต่ผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตมีหน้าที่เสียภาษีตามบทบัญญัติ
ในประมวลรัษฎากร จึงไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียมา เพื่อรองรับ
กรณีของสัญญาจ้างสำรวจและผลิตดังกล่าว

ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการ งานนิติบัญญัติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณา ของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
มิถุนายน ๒๕๕๙

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายนิท ผาสุข	รองเลขาธิการวุฒิสภา
นายทศพร แยมวงษ์	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พันทองคำ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒
นายโสภณ ขาดบุษย์จาร์	นิติกรชำนาญการพิเศษ
นางสาวพันธุ์ทิพา หอมทิพย์	วิทยากรปฏิบัติการ
นางสิริกัญญ์ ส่องแสง	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาวรัตติกาลุย์ น้อยนวม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นายพัลลภ วงศ์พานิช	เจ้าพนักงานบันทึกข้อมูลชำนาญงาน

กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๒๕๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์วุฒิสภา www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ..... ก

ส่วนที่ ๑ ความเป็นมาและสาระสำคัญ

ของร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๑

ส่วนที่ ๒ ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติ

ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการตรวจพิจารณา

ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ๗

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

- คำชี้แจงความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... -๑-

- ระบบการคลังปิโตรเลียมของไทย : บทสำรวจและการวิเคราะห์ ..... -๓-

- แบบแสดงรายการภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

ตามมาตรา ๓๙ ของกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ..... -๙-

ภาคผนวก

: พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) ..... (๑)

: ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๓๓)

: บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ

ร่างพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ..... (๓๗)

ส่วนที่ ๑

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ
ของร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชูคดีมี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อกำหนดผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น และกำหนดอัตราและหลักเกณฑ์ในการคำนวณภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ในระบบการทำสัญญาแบ่งปันผลผลิตตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม (เพิ่มหมวด ๗ จัตวา บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต มาตรา ๖๕ ทวารวิสติ มาตรา ๖๕ เตวีสติ มาตรา ๖๕ จตุวิสติ มาตรา ๖๕ ปัญจวิสติ และมาตรา ๖๕ ฉพิพิสติ)

๑.๒ เหตุผล

ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อเพิ่มระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตเป็นอีกระบบหนึ่งในการแสวงหาประโยชน์ในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม นอกเหนือจากระบบการให้สัมปทาน สมควรกำหนดอัตราและหลักเกณฑ์ในการคำนวณภาษีเงินได้ปิโตรเลียมให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินการของระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

.....

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

๔. วันใช้บังคับกฎหมาย (ร่างมาตรา ๒)

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติ

เพิ่มความเป็นหมวด ๗ จัตวา บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มความเป็นหมวด ๗ จัตวา บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต มาตรา ๖๕ ทวารวิสติ มาตรา ๖๕ เตวิสติ มาตรา ๖๕ จตุวิสติ มาตรา ๖๕ ปัญจวิสติ และมาตรา ๖๕ ฉัพพิสติ)

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๗ จัตวา บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต มาตรา ๖๕ ทวารวิสติ มาตรา ๖๕ เตวิสติ มาตรา ๖๕ จตุวิสติ มาตรา ๖๕ ปัญจวิสติ และมาตรา ๖๕ ฉัพพิสติ แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

“หมวด ๗ จัตวา

บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต

(๑) กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๗ ตริ บทบัญญัติเฉพาะเขตพื้นที่พัฒนาร่วม แห่งพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่บริษัทตามมาตรา ๖๕ เตวิสติ เว้นแต่บทนิยามคำว่า “ปิโตรเลียม” “บริษัท” และ “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” และบทบัญญัติเกี่ยวกับอัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียม รวมทั้งหลักการเสียภาษีแยกกันในกรณีของสัญญาแบ่งปันผลผลิตที่ได้มีการกำหนดขึ้นใหม่ในหมวด ๗ จัตวา

นอกจากนี้ ยังได้กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ ถึงหมวด ๗ และหมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่บริษัทตามมาตรา ๖๕ เติวีสติ ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวดนี้ และที่ใดบัญญัติถึง “สัมปทาน” ให้หมายถึง “สัญญาแบ่งปันผลผลิต”^๑ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ ทวาวิสติ)

มาตรา ๖๕ ทวาวิสติ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๗ ตรี บทบัญญัติเฉพาะเขตพื้นที่พัฒนาร่วม แห่งพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่บริษัทตามมาตรา ๖๕ เติวีสติ เว้นแต่

(๑) บทนิยามคำว่า “ปิโตรเลียม” “บริษัท” และ “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” ในมาตรา ๖๕ ปณรส ให้นำบทนิยามของคำเหล่านั้นในมาตรา ๖๕ เติวีสติ มาใช้บังคับแทน

(๒) ความในมาตรา ๖๕ โสฬส มาตรา ๖๕ สัตตรส และมาตรา ๖๕ เอกวิสติ (๑๔) ให้นำความในมาตรา ๖๕ จตุวิสติ มาตรา ๖๕ ปัญจวิสติ และมาตรา ๖๕ ฉัพพีสติ มาใช้บังคับแทนตามลำดับ

ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ ถึงหมวด ๗ และหมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่บริษัทตามมาตรา ๖๕ เติวีสติ ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวดนี้ และที่ใดบัญญัติถึง “สัมปทาน” ให้หมายถึง “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” ตามหมวดนี้

(๒) กำหนดบทนิยามคำว่า “ปิโตรเลียม” “บริษัท” และ “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” เพื่อใช้ในหมวด ๗ จัตวา (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ เติวีสติ)

มาตรา ๖๕ เติวีสติ ในหมวดนี้

“ปิโตรเลียม” หมายความว่า ปิโตรเลียมที่ผลิตในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ซึ่ง

(๑) เป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตหรือมีส่วนได้เสียร่วมกันในสัญญาแบ่งปันผลผลิต หรือ

^๑ เพื่อนำบทบัญญัติในหมวดอื่นมาใช้บังคับกับผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต ยกเว้นหมวด ๗ ทวี เนื่องจากเป็นบทบัญญัติเฉพาะกรณีของบริษัทที่ทำสัญญาปิโตรเลียมก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และยกเว้นหมวด ๗ ตรี เนื่องจากในร่างมาตรา ๖๕ ทวาวิสติ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้นำมาใช้บังคับบางมาตราแล้ว (ที่มา : ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ (เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข) กับร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา หน้า ๙)

(๒) ซื่อน้ำมันดิบที่บริษัทตาม (๑) เป็นผู้ผลิต ไม่ว่าจะเป็นน้ำมันดิบส่วนที่เป็นของรัฐ หรือน้ำมันดิบส่วนใด ๆ ที่เป็นของผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต เพื่อส่งน้ำมันดิบนั้นทั้งหมดออกนอกราชอาณาจักร

“สัญญาแบ่งปันผลผลิต” หมายความว่า สัญญาแบ่งปันผลผลิตตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

(๓) กำหนดหน้าที่ให้บริษัทตามหมวด ๗ จัตวา มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชีในอัตราร้อยละ ๒๐ ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม รวมทั้งกำหนดให้ในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้รับโอนจ่ายเงินได้ที่เป็นเงินค่าสิทธิเงินปี หรือเงินได้ประจำเนื่องจากการโอนนั้น โดยเงินดังกล่าวไม่อาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน ให้บุคคลซึ่งได้รับเงินได้นั้นมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละ ๒๐ ของเงินได้หลังจากหักต้นทุนตามมาตรา ๓๓ แล้ว (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ จตุวิสติ และมาตรา ๖๕ ปัญจวิสติ)

มาตรา ๖๕ จตุวิสติ ให้บริษัทมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชีในอัตราร้อยละยี่สิบของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม

มาตรา ๖๕ ปัญจวิสติ ในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้รับโอนจ่ายเงินได้ที่เป็นเงินค่าสิทธิเงินปี หรือเงินได้ประจำเนื่องจากการโอนนั้น โดยเงินดังกล่าวไม่อาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน ให้บุคคลซึ่งได้รับเงินได้นั้นมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละยี่สิบของเงินได้หลังจากหักต้นทุนตามมาตรา ๓๓ แล้ว

(๔) กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้ได้รับสัมปทานหรือผู้ได้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต แล้วแต่กรณี สำหรับแปลงสำรวจหลายแปลง โดยแปลงสำรวจบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้บริษัทดังกล่าวคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิ สำหรับแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินั้น ๆ

และแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสมือนหนึ่งเป็นบริษัทแยกต่างหากจากกัน^๖ (ร่างมาตรา ๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๖๕ ฉพีสติ)

มาตรา ๖๕ ฉพีสติ ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้ได้รับสัมปทานหรือผู้ได้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต แล้วแต่กรณี สำหรับแปลงสำรวจหลายแปลง โดยแปลงสำรวจบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้บริษัทดังกล่าวคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิ สำหรับแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินั้น ๆ และแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสมือนหนึ่งเป็นบริษัทแยกต่างหากจากกัน

การคำนวณรายได้และรายจ่ายสำหรับแปลงสำรวจตามวรรคหนึ่ง ถ้ารายได้และรายจ่ายรายการใดไม่สามารถแยกกันได้อย่างชัดเจน ให้เฉลี่ยรายได้และรายจ่ายตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

^๖ ในส่วนของผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตได้กำหนดในกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมมิให้ได้รับยกเว้นในการเสียภาษีอากรหรือเงินที่ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บทุกชนิด ดังนั้น ผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตจึงต้องเสียภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร โดยไม่มีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ให้ครอบคลุมถึงผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตแต่อย่างใด (ที่มา : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในภาคผนวก หน้า (๔๑))

ส่วนที่ ๒

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

(เฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่มีการแก้ไข)

กับร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ที่ผ่านการตรวจพิจารณา

ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ตารางเปรียบเทียบพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีใดปีหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๑๔
กับร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีใดปีหนึ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ที่ผ่านการตรวจพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีใดปีหนึ่ง พ.ศ. ๒๕๑๔	ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีใดปีหนึ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>ร่าง พระราชบัญญัติ ภาษีเงินได้ปีใดปีหนึ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>..... ....</p> <p>..... .....</p> <p>โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย ว่าด้วยภาษีเงินได้ปีใดปีหนึ่ง</p> <p>..... .....</p>	

<p>พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีตร례ยม พ.ศ. ๒๕๑๔</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีตร례ยม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีตร례ยม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....”</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๗ จ้ควา บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต มาตรา ๖๕ ทวารวิสติ มาตรา ๖๕ เติวิสติ มาตรา ๖๕ จตุวิสติ มาตรา ๖๕ ปญจวิสติ และมาตรา ๖๕ ฉพิพิสติ แห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีตร례ยม พ.ศ. ๒๕๑๔ “หมวด ๗ จ้ควา บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต</p> <p>มาตรา ๖๕ ทวารวิสติ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๗ ตริ บทบัญญัติเฉพาะเขตพื้นที่พัฒนารวม แห่ง พระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่บริษัทตามมาตรา ๖๕ เติวิสติ เว้นแต่</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
		<p>เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การเสียภาษีเงินได้ของ ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตไว้โดยเฉพาะ</p>
		<p>เพื่อนำบทบัญญัติในหมวด ๗ ตริ มาใช้บังคับ บางมาตรา เนื่องจากในเขตพื้นที่พัฒนารวมใช้ระบบ สัญญาแบ่งปันผลผลิตเช่นเดียวกัน</p>

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔	ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
	<p>(๑) บทนิยามคำว่า “ปิโตรเลียม” “บริษัท” และ “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” ในมาตรา ๖๕ ปิโตรส ให้นำบทนิยามของคำเหล่านี้ในมาตรา ๖๕ เดวิสตี มาใช้บังคับแทน</p> <p>(๒) ความในมาตรา ๖๕ โสฬส มาตรา ๖๕ สัตตรา และมาตรา ๖๕ เอกวิสตี (๑๔) ให้นำความในมาตรา ๖๕ จตวิสตี มาตรา ๖๕ ปญจวิสตี และมาตรา ๖๕ ฉพิพิสตี มาใช้บังคับแทนตามลำดับ</p> <p>ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ ถึงหมวด ๗ และ หมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับบริษัทตาม มาตรา ๖๕ เดวิสตี ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติ ในหมวดนี้ และที่ต่อบัญญัติถึง “สัมปทาน” ให้หมายถึง “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” ตามหมวดนี้</p> <p>มาตรา ๖๕ เดวิสตี ในหมวดนี้</p> <p>“ปิโตรเลียม” หมายความว่า ปิโตรเลียมที่ผลิต ในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม</p> <p>“บริษัท” หมายความว่า บริษัทตามกฎหมาย ว่าด้วยปิโตรเลียม ซึ่ง</p> <p>(๑) เป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตหรือ มีส่วนได้เสียร่วมกันในสัญญาแบ่งปันผลผลิต หรือ</p> <p>(๒) ซื่อนำมันดิบที่บริษัทตาม (๑) เป็นผู้ผลิต ไม่ว่าจะเป็นส่วนนำมันดิบส่วนที่เป็นของรัฐ หรือนำมันดิบ ส่วนใด ๆ ที่เป็นของผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต เพื่อส่ง นำมันดิบนั้นทั้งหมดออกนอกราชอาณาจักร</p>	<p>เพื่อนำบทบัญญัติในหมวดอื่นมาใช้บังคับกับ ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต ยกเว้นหมวด ๗ ทวี เนื่องจาก เป็นบทบัญญัติเฉพาะกรณีของบริษัทที่ทำสัญญา ปิโตรเลียมก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และยกเว้นหมวด ๗ ตรี เนื่องจากในวรรคหนึ่งได้กำหนดให้นำมาใช้บางมาตราแล้ว</p> <p>เพื่อกำหนดบทนิยามให้สอดคล้องกับมาตรา ๖๕ ทวารีสตี (๑) อันเป็นการแก้ไขบทนิยามให้สอดคล้องกับ ระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตตามกฎหมายว่าด้วย ปิโตรเลียม</p>

<p>พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีใดก็ตาม พ.ศ. ๒๕๑๔</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีใดก็ตาม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>“สัญญาแบ่งปันผลผลิต” หมายความว่า สัญญาแบ่งปันผลผลิตตามกฎหมายว่าด้วยปีใดก็ตาม</p> <p>มาตรา ๖๕ จตุรัสติ ให้บริษัทมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชีในอัตราร้อยละยี่สิบของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปีใดก็ตาม</p> <p>มาตรา ๖๕ ปีใดก็ตาม ในกรณีที่มีการโอนกิจการปีใดก็ตาม ถ้าบริษัทผู้รับโอนจ่ายเงินได้ที่เป็นเงินค่าสิทธิ เงินปี หรือเงินได้ประจำเนื่องจากกิจการโอนนั้น โดยเงินดังกล่าวไม่อาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน ให้บุคคลซึ่งได้รับเงินได้นั้นมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละยี่สิบของเงินได้หลังจากหักต้นทุนตามมาตรา ๓๓ แล้ว</p> <p>มาตรา ๖๕ อีพีเอสติ ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้ได้รับสัมปทานหรือผู้ได้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต แล้วแต่กรณี สำหรับเปลี่ยนแปลงหลายแปลง โดยแปลงสำรวจบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีใดก็ตาม พ.ศ. ๒๕๑๔ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีใดก็ตาม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๑ หรือบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีใดก็ตาม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีใดก็ตาม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๑๑ ให้บริษัทดังกล่าวคำนวณรายได้</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>กำหนดอัตรารายภาษีเงินได้ปีใดก็ตามของ ผู้ได้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต</p> <p>กำหนดอัตรารายภาษีเงินได้ปีใดก็ตามของผู้รับโอน ให้มีอัตรารายเท่ากันกับผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต</p> <p>เพื่อกำหนดวิธีการคำนวณภาษีสำหรับกรณี ผู้ได้รับสัมปทานหรือผู้ได้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตมีแปลงสำรวจหลายแปลง ซึ่งมีหลักเกณฑ์การเสียภาษีเงินได้ที่แตกต่างกัน</p>
--	---	---

<p>พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔</p>	<p>ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....</p> <p>ร่างกาย และกำไรสุทธิ สำหรับแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินั้น ๆ และแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เสมือนหนึ่งเป็นบริษัทแยกต่างหาก</p> <p>จากกัน</p> <p>การคำนวณรายได้และรายจ่ายสำหรับแปลงสำรวจตามวรรคหนึ่ง ถ้ารายได้และรายจ่ายรายการใดไม่สามารถแยกกันได้อย่างชัดเจน ให้เฉลี่ยรายได้และรายจ่ายตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>.....</p> <p>นายกรัฐมนตรี</p>	<p>เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม</p>
---	---	----------------------------------

ส่วนที่ ๓

ข้อมูลประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ

ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

คำชี้แจงความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๑. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

๒. ส่วนราชการที่เสนอ

กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

๓. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลและสอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปด้านพลังงานในการสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงทางด้านพลังงาน จึงเห็นสมควรเสนอแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อกำหนดอัตราและหลักเกณฑ์ในการคำนวณภาษีเงินได้ปิโตรเลียมให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินการของระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต

๔. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

การบริหารจัดการทรัพยากรปิโตรเลียมเป็นอำนาจหน้าที่ของรัฐในการกำหนดระบบในการดำเนินงาน เนื่องจากปิโตรเลียมเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีมูลค่าทางเศรษฐกิจสูงมีความเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนทุกระดับและทุกภาคธุรกิจ และเป็นต้นทุนสำคัญของการผลิตไฟฟ้า การขนส่ง และภาคอุตสาหกรรม การสำรวจและผลิตปิโตรเลียมจึงต้องผูกอยู่กับแนวนโยบายของรัฐ และการใช้อำนาจรัฐ จึงจำเป็นต้องให้ภาครัฐเป็นผู้ใช้อำนาจในการพิจารณาอนุมัติและอนุญาตเกี่ยวกับการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมต่อไป

๕. ความจำเป็นในการตรากฎหมาย

โครงสร้างของกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมในปัจจุบันกำหนดให้การให้สิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียมของประเทศอยู่ภายใต้ระบบสัมปทานเท่านั้น ดังนั้น เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปด้านพลังงานในการสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงทางด้านพลังงาน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงพระราชบัญญัติปิโตรเลียม โดยกำหนดให้นำบทบัญญัติที่ใช้เฉพาะเขตพื้นที่พัฒนาร่วมมาใช้บังคับโดยอนุโลม และกำหนดให้บริษัทมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชีในอัตราร้อยละยี่สิบของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม

๖. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

-ไม่มี-

๗. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

ผู้ยื่นขอสิทธิสำรวจปิโตรเลียมในรอบต่อไปรวมทั้งเจ้าหน้าที่รัฐ จะต้องมีภาระหน้าที่ศึกษารูปแบบการบริหารจัดการทรัพยากรปิโตรเลียมภายใต้ระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต ซึ่งอาจยังไม่มี ความคุ้นเคยเท่ากับการดำเนินการภายใต้ระบบสัมปทาน

๘. ความพร้อมของรัฐ

หน่วยงานของรัฐ คือ กรมสรรพากร กระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดำเนินการตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมอยู่ในปัจจุบัน และรูปแบบระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตที่เพิ่มครั้งนี้เป็นการนำรูปแบบของสัญญาแบ่งปันผลผลิตที่ใช้ ในเขตพื้นที่พัฒนามาใช้ จึงมีความพร้อมที่จะดำเนินงานตามภารกิจที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติทั้งสองฉบับ อย่างไรก็ตามในการกำกับดูแลอาจต้องเพิ่มคน เทคโนโลยี และงบประมาณ

๙. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่..) พ.ศ. .... หน่วยงานที่รับผิดชอบ ดำเนินการ คือ กรมสรรพากร กระทรวงการคลัง

๑๐. วิธีการทำงานและวิธีตรวจสอบ

พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่..) พ.ศ. ....

- พนักงานเจ้าหน้าที่กรมสรรพากรกำกับดูแลการจัดเก็บภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ตามพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

๑๑. อำนาจในการตราอนุบัญญัติ

การออกกฎหมายลำดับรองที่เป็นกฎกระทรวง ประกาศกระทรวง/กรม ระเบียบกรม และอื่น ๆ จะมีการกำหนดกรอบหลักเกณฑ์การออกกฎหมายลำดับรองดังกล่าวไว้อย่างชัดเจน ในบทบัญญัติที่ให้อำนาจในการออกกฎหมายรองนั้นๆ

๑๒. การรับฟังความคิดเห็น

เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ รัฐบาลได้จัดเวทีกลางเสวนาทัวข้อ “เดินหน้าประเทศไทย เพื่อความมั่นคงทางพลังงานที่ยั่งยืน” ในการจัดเวทีเสวนาทุกฝ่ายมีความเห็นร่วมกันว่า ประเทศไทย จำเป็นต้องมีเสถียรภาพและความมั่นคงทางพลังงานอย่างต่อเนื่อง และภายใต้สถานการณ์ในปัจจุบัน ที่มีผู้ห่วงใยและเพื่อให้การวางแผนการบริหารทรัพยากรในอนาคตให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศ จึงเห็นควรที่จะต้องมีการปรับปรุงข้อกำหนดหรือกฎระเบียบบางประการ เพื่อเสนอให้รัฐบาลพิจารณา เพิ่มทางเลือกในการบริหารจัดการทรัพยากรปิโตรเลียม จึงนำไปสู่การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย โดยการเพิ่มให้มีการให้สิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียมภายใต้ระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตมาใช้ในการ บริหารจัดการทรัพยากรปิโตรเลียมนอกจากระบบสัมปทานเดิมที่มีอยู่

“ระบบการคลังปิโตรเลียมของไทย : บทสำรวจและการวิเคราะห์”

ทรัพยากรปิโตรเลียมถือเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญอย่างมากสำหรับเศรษฐกิจไทย นอกจากจะมีไว้เพื่อการอุปโภคภายในประเทศและส่งออกเพื่อนำรายได้เข้าประเทศแล้ว ภาษีที่เก็บได้จากทรัพยากรปิโตรเลียมยังถือเป็นรายได้สำคัญของรัฐ ในปี ๒๕๒๒ ผลประโยชน์ทั้งหมดที่รัฐได้รับจากปิโตรเลียมในรูปค่าภาคหลวงและภาษีต่าง ๆ สูงถึง ๑๔๐,๙๕๙ ล้านบาท คิดเป็น ๗.๖๘% ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมดในปีนั้น

อย่างไรก็ดี หากคิดสัดส่วนรายได้ที่รัฐได้รับต่อมูลค่าปิโตรเลียมที่ผลิตได้ทั้งหมด จะคิดเป็นสัดส่วนเพียง ๒๗.๘% เท่านั้น ถือว่าต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของโลกซึ่งอยู่ที่ ๖๔% ในขณะที่ผู้ประกอบการภาคเอกชนได้ร่ำกำไรคิดเป็นสัดส่วนถึง ๒๖% ของมูลค่าปิโตรเลียมทั้งหมด ดังนั้นแล้วถ้าหากว่าประเทศไทยสามารถปรับเปลี่ยนโครงสร้างการเก็บภาษีปิโตรเลียมได้ ก็จะทำให้ประเทศไทยมีรายได้จากทรัพยากรปิโตรเลียมซึ่งถือว่าเป็นทรัพยากรของชาติได้มาก และทำให้ภาครัฐมีรายได้เพิ่มขึ้น

คณะสมัชชาปฏิรูปร่วมกับแผนงานสร้างเสริมนโยบายสาธารณะที่ดีสังเกตเห็นความสำคัญของการปฏิรูประบบภาษีปิโตรเลียมของไทย จึงได้ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยเรื่อง “ระบบการคลังปิโตรเลียมของไทย: บทสำรวจและการวิเคราะห์” โดย ผศ.ดร. ฐรี สิริสุนทร และ อาจารย์ ณพล สุขใส คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สำรวจระบบภาษีปิโตรเลียมของไทยในปัจจุบัน และหาคำตอบว่าจะสามารถปฏิรูประบบภาษีปิโตรเลียมของประเทศไทยได้อย่างไร เพื่อให้ภาครัฐสามารถมีรายได้เพิ่มขึ้นจากทรัพยากรปิโตรเลียมซึ่งถือเป็นทรัพยากรสาธารณะ ในขณะที่เดียวกัน ก็ยังต้องคงไว้ซึ่งแรงจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนในการดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในประเทศไทยด้วย ทั้งนี้ ได้มีการสรุปเนื้อหาหลักจากงานวิจัยขึ้นดังกล่าวไว้ ดังนี้

ลักษณะโดยทั่วไปของธุรกิจปิโตรเลียม

ธุรกิจการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมมีลักษณะแตกต่างจากอุตสาหกรรมอื่นอยู่ ๓ ประการ ได้แก่

๑. ปิโตรเลียมเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้แล้วหมดไปและไม่สามารถสร้างขึ้นมาทดแทนได้ ดังนั้นแล้วการนำทรัพยากรปิโตรเลียมมาใช้ในเชิงเศรษฐกิจจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความคุ้มค่าในการนำทรัพยากรมาใช้ในระยะยาว

๒. ปิโตรเลียมเป็นทรัพยากรของประเทศซึ่งไม่มีผู้หนึ่งผู้ใดในประเทศเป็นเจ้าของ การจะนำทรัพยากรปิโตรเลียมดังกล่าวมาใช้จึงต้องมีการกำหนดกรรมสิทธิ์ในทรัพยากรดังกล่าวอย่างชัดเจนโดยรัฐ อีกทั้งรัฐยังควรได้รับการชดเชยอย่างเหมาะสมจากภาคเอกชนที่เข้าไปใช้ทรัพยากรดังกล่าวด้วย

---

* ที่มา : สรุปความจาก ผศ.ดร. ฐรี สิริสุนทร และ อาจารย์ ณพล สุขใส (๒๕๕๔) โครงการวิจัยเรื่อง “ระบบการคลังปิโตรเลียมของไทย : บทสำรวจและการวิเคราะห์” โดย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ได้รับทุนสนับสนุนจากแผนงานสร้างเสริมนโยบายสาธารณะที่ดี (นสร.) สถาบันศึกษานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, หน้า ๑๘, ๕๖, ๗๗, ๑๐๕ และ ๑๓๔ ศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ <http://www.tuhpp.net/files/PETROPolicybrief12JAN2012.pdf>, เรียบเรียงโดย พันธุ์ทิพา หอมทิพย์ วิทยากรปฏิบัติการ กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๓. กิจการสำรวจ พัฒนา และผลิตปิโตรเลียมเป็นกิจการที่มีความเสี่ยง ดังนั้นแล้ว การแบ่งผลประโยชน์กันระหว่างรัฐและผู้ประกอบการจึงควรเป็นไปอย่างเหมาะสม

ด้วยลักษณะดังกล่าว รัฐในฐานะเจ้าของทรัพยากรธรรมชาติในประเทศจะต้องแสวงหาหนทางในการนำทรัพยากรเหล่านี้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจสูงสุด โดยคำนึงถึงรายได้ที่รัฐจะได้รับกลับมาและผลกระทบทางลบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม รวมถึงความเป็นธรรมในการแบ่งปันผลประโยชน์กับผู้ประกอบการเอกชนซึ่งเป็นผู้รับความเสี่ยงหลัก

การให้สิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียมแบ่งออกเป็น ๒ ระบบใหญ่ ๆ ได้แก่

๑. ระบบสัมปทาน ในระบบนี้รัฐจะให้สิทธิในการสำรวจพื้นที่และผลิตปิโตรเลียมแก่ผู้ประกอบการเอกชน ผลผลิตปิโตรเลียมจะตกเป็นของเอกชนผู้รับสัมปทาน โดยรัฐจะได้รับผลประโยชน์ตอบแทนกลับคืนมาในรูปของค่าภาคหลวงและภาษี

๒. ระบบแบ่งปันผลผลิต ในระบบนี้รัฐจะอยู่ในฐานะผู้จ้างและมีสิทธิในปิโตรเลียมที่ผลิตได้ ส่วนผู้ประกอบการเอกชนมีฐานะเป็นลูกจ้าง สำหรับเงื่อนไขการแบกรับต้นทุนและความเสี่ยงเป็นไปตามข้อกำหนดในสัญญาที่ตกลงระหว่างกัน

ทั้งนี้รัฐมีเครื่องมือทางการคลังอันหลากหลายในการจัดการแบ่งปันผลประโยชน์จากทรัพยากรปิโตรเลียมระหว่างรัฐและผู้ประกอบการเอกชน เครื่องมือทางการคลังดังกล่าวประกอบไปด้วย

๑. ค่าภาคหลวง โดยรัฐเก็บค่าภาคหลวงจากผู้ประกอบการในฐานะค่าธรรมเนียมจากการใช้ประโยชน์ทรัพยากรปิโตรเลียมดังกล่าว

๒. ภาษีค่าเช่าทรัพยากร โดยรัฐจะอนุญาตให้ผู้ประกอบการได้รับผลตอบแทนเท่ากับค่าเช่าที่ ณ อัตราที่ทำให้ผู้ประกอบการได้รับกำไรปกติ ส่วนผลกำไรที่เกินจากกำไรปกติจะถูกนำส่งเป็นภาษีแก่รัฐ แต่ในทางปฏิบัติภาษีชนิดนี้เก็บได้ยาก เนื่องจากรัฐจำเป็นต้องมีข้อมูลของแหล่งทรัพยากรแต่ละแห่งอย่างละเอียด

๓. ภาษีเงินได้นิติบุคคล คำนวณจากผลกำไรการดำเนินการของผู้ประกอบการ

๔. อากรขาเข้าและขาออก รัฐจะเก็บอากรขาเข้าเมื่อผู้ประกอบการนำเครื่องมือและอุปกรณ์ในการผลิตเข้ามาในประเทศ ส่วนอากรขาออกรัฐจะเก็บเมื่อผู้ประกอบการส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียมไปขายยังต่างประเทศ

๕. ภาษีมูลค่าเพิ่ม มีลักษณะเช่นเดียวกับภาษีมูลค่าเพิ่มในสินค้าชนิดอื่นๆ

๖. Surface Taxes ภาษีชนิดนี้จะคำนวณตามขนาดพื้นที่ที่ได้รับสัมปทาน มีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้รับสัมปทานถือสิทธิแปลงสัมปทานไว้โดยไม่ทำการลงทุนสำรวจและพัฒนา

๗. โบนัส เป็นเงินพิเศษที่ผู้ประกอบการจ่ายให้แก่รัฐตั้งแต่เริ่มต้นโครงการ การตั้งโบนัสไว้สูงทำให้ผู้ประกอบการมีความเสี่ยงในโครงการมากขึ้น แต่เป็นประโยชน์กับภาครัฐเนื่องจากได้รับรายได้ที่แน่นอนไม่ว่าโครงการสำรวจและผลิตจะประสบความสำเร็จหรือไม่

๘. การจำกัดค่าใช้จ่ายคืนต้นทุน โดยทั่วไปผลผลิตปิโตรเลียมที่หักค่าภาคหลวงแล้วนั้นผู้ประกอบการจะสามารถหักค่าใช้จ่ายคืนต้นทุนได้ เพื่อให้เหลือเป็นปิโตรเลียมส่วนกำไร การกำหนดเพดานขั้นสูงที่ผู้ประกอบการจะสามารถหักค่าใช้จ่ายคืนต้นทุน จะทำให้ผู้ประกอบการมีปิโตรเลียมส่วนกำไรเหลือมาก ซึ่งทำให้รัฐสามารถเก็บภาษีส่วนกำไรได้มากขึ้นด้วย

๙. ส่วนแบ่งน้ำมัน/ก๊าซธรรมชาติส่วนกำไร คือรายได้ที่เหลือจากการหักค่าภาคหลวงและค่าใช้จ่ายคืนต้นทุนแล้ว ส่วนใหญ่จะใช้อัตราแบบขั้นบันได

๑๐. การเข้าร่วมของรัฐ ในระบบแบ่งปันผลผลิต รัฐสามารถกำหนดเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการกับผู้ประกอบการในลักษณะกิจการร่วมค้าได้ ทำให้รัฐสามารถได้รับรายได้เมื่อโครงการประสบความสำเร็จ

จะเห็นได้ว่ารัฐมีเครื่องมือทางการคลังอันหลากหลายในการดั่งส่วนแบ่งผลประโยชน์ออกมาจากผู้ประกอบการ แต่ก็เชื่อว่ารัฐจะสามารถกำหนดอัตราการเก็บภาษีในแต่ละรูปแบบได้ตามอำเภอใจ เพราะต้องมีการผสมเครื่องมือทางการคลังที่จะช่วยกระจายความเสี่ยงระหว่างรัฐและผู้ประกอบการ ดังนั้นแล้ว ก่อนที่ภาครัฐจะหยิบใช้เครื่องมือทางการคลังตัวใด รัฐต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างผลประโยชน์ที่รัฐจะได้รับกับแรงจูงใจของภาคเอกชน หากรัฐผสมเครื่องมือทางการคลังเหล่านี้อย่างเข้มงวดเกินไป คำนึงถึงแต่ผลประโยชน์ที่รัฐจะได้รับมากเกินไป ภาคเอกชนก็จะไม่มีแรงจูงใจที่จะเข้ามาลงทุนสำรวจและผลิต ในขณะเดียวกัน หากรัฐผสมเครื่องมือทางการคลังอย่างหละหลวมเกินไป ก็จะทำให้รัฐได้รับผลประโยชน์น้อยเกินไป

ระบบการคลังปิโตรเลียมของประเทศไทย

ประเทศไทยใช้ระบบสัมปทานในการจัดการกับทรัพยากรปิโตรเลียมภายในประเทศ โดยได้มีการให้สัมปทานปิโตรเลียมครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๐๕ แก่บริษัทต่างชาติ ต่อมามีการสำรวจและเริ่มดำเนินการผลิตอย่างจริงจังมากขึ้นนับตั้งแต่มี พ.ร.บ. ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และได้มีการให้สัมปทานสำรวจและผลิตปิโตรเลียมนับแต่นั้นเป็นต้นมา ทั้งนี้ระบบการคลังปิโตรเลียมเกิดขึ้นจาก พ.ร.บ. ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔, ๒๕๑๖, ๒๕๒๒, ๒๕๓๒, ๒๕๓๔ และ ๒๕๕๐

เครื่องมือทางการคลังที่ประเทศไทยใช้ในการดั่งผลประโยชน์จากกิจการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมเข้าสู่รัฐมี ๓ ส่วน ได้แก่ ค่าภาคหลวงปิโตรเลียม ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม และผลประโยชน์พิเศษ โดยมีรายละเอียดที่แตกต่างกันภายใต้ระบบ Thailand I, Thailand II และ Thailand III

ระบบ Thailand I เริ่มต้นให้สัมปทานในปี พ.ศ. ๒๕๑๔ ผู้รับสัมปทานในระบบ Thailand I ต้องเสียค่าภาคหลวงให้กับรัฐในกรณีที่เป็นตัวเงินในอัตรา ๑๒.๕% ของมูลค่าปิโตรเลียม และหากเสียเป็นปิโตรเลียม จะเสียมูลค่าเท่ากับ ๑ ใน ๗ ของมูลค่าปิโตรเลียม ในกรณีที่เป็นแปลงสำรวจในทะเลที่มีน้ำลึกเกิน ๒๐๐ เมตร หากเสียเป็นตัวเงินให้เสียค่าภาคหลวงเพียง ๘.๗๕% ของมูลค่าปิโตรเลียม และหากเสียเป็นปิโตรเลียม ให้เสียเป็นมูลค่าเท่ากับ ๗ ใน ๗๓ ของมูลค่าปิโตรเลียม สำหรับภาษีเงินได้ปิโตรเลียมเสียในอัตรา ๕๐% ของกำไรสุทธิ

ระบบ Thailand II เริ่มต้นเปิดให้ขอสัมปทานในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ ระบบนี้กำหนดเงื่อนไขการเสียค่าภาคหลวงเช่นเดียวกับในระบบ Thailand I แต่มีรายละเอียดปลีกย่อยอื่น ๆ แตกต่างออกไปประกอบไปด้วย

๑. ภาษีเงินได้คิดในอัตรา ๓๕-๔๘% ของกำไรสุทธิ
๒. ภาษีเงินได้เพิ่มเติมในอัตรา ๒๓.๐๘% ของเงินกำไรที่เหลือจากการชำระภาษีเงินได้ในรอบแรกแล้ว ทั้งนี้คิดเฉพาะส่วนที่ส่งออกไปยังต่างประเทศ

๓. ผลประโยชน์รายปี โดยคิดจากค่าใช้จ่ายส่วนที่เกินค่าใช้จ่ายที่พึงหักได้ในแต่ละปี ที่กำหนดไว้ที่ ๒๐% ส่วนที่เกินดังกล่าวให้บริษัทผู้รับสัมปทานจ่ายเป็นผลประโยชน์รายปีแก่รัฐ

๔. โบนัสรายปี โดยผู้รับสัมปทานต้องจ่ายเงินเพิ่มเป็นพิเศษนอกจากค่าภาคหลวง เป็นอัตราร้อยละตามปริมาณน้ำมันดิบที่ผลิตเพิ่มขึ้น โดยจ่ายเป็นลักษณะขั้นบันได กล่าวคือ จ่ายในอัตรา ๒๗.๕% ของรายได้จากน้ำมันดิบส่วนที่ผลิตเฉลี่ยวันละ ๑๐,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ บาเรล, ๓๗.๕% ของรายได้จากน้ำมันดิบส่วนที่ผลิตเฉลี่ยวันละ ๒๐,๐๐๐-๓๐,๐๐๐ บาเรล และ ๔๓.๕% ของรายได้จากน้ำมันดิบส่วนที่ผลิตเฉลี่ยวันละ ๓๐,๐๐๐ บาเรล ขึ้นไป

อย่างไรก็ดี เนื่องจากในระบบนี้ ผู้ประกอบการเห็นว่าตนเองเสียเปรียบรัฐอย่างมาก เมื่อเทียบกับระบบ Thailand I ทำให้ไม่มีผู้ขอสัมปทานภายใต้ระบบนี้เลย

ระบบ Thailand III เกิดขึ้นตาม พ.ร.บ. ปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๓๒ โดยได้เปลี่ยนอัตรา ค่าภาคหลวงจากอัตราคงที่ ๑๒.๕% เป็นอัตราก้าวหน้าแบบขั้นบันได กล่าวคือ เก็บค่าภาคหลวง ในอัตรา ๕% ของมูลค่าปีโตรเลียมเมื่อผลิตไม่เกิน ๖๐,๐๐๐ บาเรล, ๖.๒๕% เมื่อผลิต ๖๐,๐๐๑-๑๕๐,๐๐๐ บาเรล, ๑๐% เมื่อผลิต ๑๕๐,๐๐๑-๓๐๐,๐๐๐ บาเรล, ๑๒.๕% เมื่อผลิต ๓๐๐,๐๐๑-๖๐๐,๐๐๐ บาเรล และ ๑๕% เมื่อผลิตเกิน ๖๐๐,๐๐๐ บาเรล ส่วนภาษีเงินได้ปีโตรเลียมยังคงเก็บ ที่อัตรา ๕๐% ของกำไรสุทธิ นอกจากนี้แล้วยังมีการเก็บผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษจากกำไรส่วนเกิน หรือที่เรียกว่า Windfall profit tax อย่างไรก็ตาม ค่าภาคหลวงและผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษดังกล่าว ให้ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่พึงหักได้ในการคำนวณภาษี

นอกจากระบบหลักทั้ง ๓ ระบบที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังมีพื้นที่พัฒนาปิโตรเลียมร่วม ไทย-มาเลเซีย ซึ่งเกิดตาม พ.ร.บ. องค์การร่วมไทย-มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยพื้นที่ดังกล่าว ประเทศไทย และมาเลเซียแบ่งผลประโยชน์กันคนละครึ่ง ผู้ประกอบการเอกชนในพื้นที่นี้จะต้องเสียค่าภาคหลวง ในอัตรา ๑๐% ของผลผลิตรวม ปีโตรเลียมส่วนกำไรครึ่งหนึ่งให้ตกเป็นขององค์การร่วมไทย-มาเลเซีย นอกจากนี้ยังมีเงินบำรุงการวิจัยที่ผู้ประกอบการเอกชนจะต้องชำระแก่องค์การร่วมฯ ในอัตรา ๐.๕% ของปีโตรเลียมส่วนต้นทุนร่วมกับปีโตรเลียมส่วนกำไร ส่วนภาษีปีโตรเลียม จะไม่เก็บในช่วง ๘ ปีแรก ของการผลิต แต่ ๗ ปีถัดมาชำระในอัตรา ๑๐% และหลักจากนั้นจะเสียในอัตรา ๒๐% ของรายได้ ที่พึงต้องชำระ

การวิเคราะห์ระบบการคลังปีโตรเลียมของไทย

งานวิจัยเรื่อง “ระบบการคลังปีโตรเลียมของไทย: บทสำรวจและการวิเคราะห์” ได้ศึกษา เปรียบเทียบระบบการคลังปีโตรเลียมของประเทศไทยในปัจจุบัน อันได้แก่ ระบบ Thailand I และ Thailand III กับระบบการคลังปีโตรเลียมของประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ พม่า เวียดนาม อินโดนีเซีย และกัมพูชา โดยอาศัยข้อมูลจาก บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (ปตท. สผ.) ทั้งนี้การวิเคราะห์จะคำนวณตัวชี้วัดต่าง ๆ ในกรณีที่ผู้ประกอบการดำเนินการผลิตแล้วอย่างเต็มกำลัง (Full cycle) และได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ๒ กรณี ได้แก่กรณีต้นทุนสูงและกรณีต้นทุนต่ำ

ผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่า ภายใต้ระบบ Thailand I มีการแบ่งส่วนรายได้ระหว่างรัฐและผู้ประกอบการอย่างเพียงพอ แต่การประกันรายได้ให้แก่รัฐยังไม่ดีนัก เนื่องจากรัฐพึ่งพาแต่รายได้จากค่าภาคหลวงเป็นหลักและไม่ได้รับส่วนแบ่งรายได้แต่อย่างใด แต่เมื่อพิจารณาในมุมผู้ประกอบการจะพบว่าระบบ Thailand I สามารถสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี โดยมีโอกาสเข้าถึงรายได้และมีโอกาสได้รับผลตอบแทนค่อนข้างสูง สิ่งที่น่าสังเกตอีกอย่างหนึ่งคือ เมื่อผู้ประกอบการลดต้นทุนลง รัฐกลับได้รับส่วนแบ่งรายได้น้อยลง ระบบการคลังในลักษณะนี้จึงไม่กระตุ้นให้รัฐส่งเสริมให้ผู้ประกอบการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

ภายใต้ระบบ Thailand III การที่รัฐนำอัตราค่าภาคหลวงแบบขั้นบันไดมาใช้ทำให้ผู้ประกอบการได้รับส่วนแบ่งรายได้ลดลงเมื่อปริมาณการผลิตสูงขึ้น จึงเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการผลิตในปริมาณน้อย อีกทั้งการรับประกันรายได้ให้แก่รัฐก็ยังไม่ดีนัก เนื่องจากรัฐพึ่งพารายได้จากค่าภาคหลวงเพียงอย่างเดียว แต่จะเห็นได้ว่าระบบ Thailand III สามารถจูงใจให้ผู้ประกอบการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากหากผู้ประกอบการสามารถลดต้นทุนการผลิตได้ ก็จะได้รับส่วนแบ่งรายได้มากขึ้นและได้กำไรสูงขึ้นด้วย

นอกจากนี้การวิเคราะห์เปรียบเทียบระบบการคลังปิโตรเลียมทั้ง ๒ ระบบของไทยกับของประเทศเพื่อนบ้านยังทำให้เห็นภาพว่า แม้ว่าประเทศเพื่อนบ้านจะเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลต่ำกว่าภาษีเงินได้ปิโตรเลียมของไทย แต่ทุกประเทศ รัฐกลับได้รับส่วนแบ่งรายได้ในสัดส่วนที่สูงกว่าประเทศไทย ทั้งนี้เนื่องจากประเทศอื่นมีการเก็บส่วนแบ่งกำไร ซึ่งประเทศไทยไม่มี

นอกจากนั้นแล้ว อัตราการเก็บค่าภาคหลวงแบบขั้นบันไดของไทยยังถือว่าต่ำมากเมื่อเทียบกับต่างประเทศ เช่น ประเทศเวียดนาม ซึ่งกำหนดขั้นบันไดต่ำสุดของการเก็บค่าภาคหลวงไว้ที่ ๖% สำหรับการผลิต ๐-๒๐,๐๐๐ บาเรลต่อวัน และเก็บค่าภาคหลวงที่สูงถึง ๒๕% สำหรับการผลิตที่สูงกว่า ๑๕๐,๐๐๐ บาเรลต่อวัน ในขณะที่ประเทศไทยเก็บค่าภาคหลวงขั้นต่ำสุดที่ ๕% สำหรับการผลิต ๐-๖๐,๐๐๐ บาเรลต่อวัน ในขณะที่ขั้นบันไดสูงสุดของการเก็บค่าภาคหลวงอยู่ที่ ๑๕% แต่ต้องมีปริมาณการผลิตที่สูงถึง ๖๐๐,๐๐๐ บาเรลต่อวัน

นอกจากนี้แล้ว ในต่างประเทศมีข้อจำกัดเรื่องการหักค่าต้นทุนที่ค่อนข้างต่ำ ซึ่งก็เป็นวิธีหนึ่งที่จะสามารถใช้เพื่อเก็บส่วนแบ่งกำไรของตนให้ได้มูลค่ามากยิ่งขึ้น เช่นในประเทศเวียดนามผู้ประกอบการสามารถหักต้นทุนได้สูงสุดเพียง ๕๐% ของมูลค่าปิโตรเลียม ซึ่งนอกจากจะทำให้รัฐได้รับรายได้เพิ่มขึ้นแล้ว ยังเป็นเครื่องมือสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการดำเนินการผลิตอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นด้วย

สุดท้ายการศึกษาชิ้นนี้พบว่า หากรัฐเก็บค่าภาคหลวงควบคู่ไปกับภาษีเงินได้เพิ่มเติม โดยรัฐเก็บภาษีเงินได้เพิ่มเติมจากกำไรสุทธิก่อนหักภาษี จะทำให้รัฐได้รับส่วนแบ่งรายได้มากขึ้น ทั้งภายใต้ระบบ Thailand I และ Thailand III และแม้ว่าการเก็บภาษีเงินได้เพิ่มเติมจะทำให้ผู้ประกอบการได้รับส่วนแบ่งรายได้น้อยลง แต่ผู้ประกอบการยังสามารถเข้าถึงส่วนแบ่งรายได้ในอัตราที่สูงอยู่ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความสามารถในการลดต้นทุนของผู้ประกอบการเอง

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลการวิเคราะห์เบื้องต้นจะเห็นว่า ระบบการคลังปิโตรเลียมของไทยนั้นมีความมีประสิทธิภาพทางการคลังที่สามารถสร้างรายได้ให้แก่รัฐค่อนข้างจำกัด โดยรัฐได้รับส่วนแบ่งรายได้จากค่าภาคหลวงภาษีเงินได้ปิโตรเลียม และผลประโยชน์พิเศษ เพียง ๓ ส่วนเท่านั้น นอกจากนั้นแล้วการจัดเก็บรายได้ให้แก่รัฐภายใต้ระบบสัมปทานยังขาดความยืดหยุ่น เนื่องจากหลักเกณฑ์และเครื่องมือทางการคลังในปัจจุบันมีลักษณะเดียวและนำมาใช้กับทุกโครงการ ไม่ว่าจะ เป็นโครงการในพื้นที่ลักษณะใด ผลผลิตปริมาณเท่าใด และได้รับผลตอบแทนต่อโครงการเท่าไร อีกทั้งการกำหนดเครื่องมือทางการคลังของไทยยังดำเนินการผ่านกฎหมายและกฎระเบียบข้อบังคับ ซึ่งแตกต่างจากระบบแบ่งปันผลผลิต ซึ่งรัฐสามารถกำหนดหรือปรับเปลี่ยนเงื่อนไขในสัญญาได้ง่ายกว่า

เมื่อเปรียบเทียบกับต่างประเทศ จะพบว่าระบบการคลังปิโตรเลียมของไทยให้ส่วนแบ่งรายได้แก่รัฐน้อยกว่าประเทศเพื่อนบ้านและระดับเฉลี่ยของโลก อีกทั้งในประเทศเพื่อนบ้านได้มีการแบ่งแยกเครื่องมือทางการคลังตามลักษณะพื้นที่ เช่น บนบก ในทะเล ในน้ำลึก การแบ่งแยกเช่นนี้ทำให้ประเทศเหล่านี้มีความยืดหยุ่นและมีช่องทางในการจัดเก็บรายได้มากขึ้น

คณะผู้วิจัยจึงได้มีข้อเสนอแนะให้พิจารณาเพิ่มเครื่องมือทางการคลัง และปรับเปลี่ยนกลไกการจัดเก็บเพื่อให้ระบบการคลังปิโตรเลียมของไทยมีความยืดหยุ่นมากยิ่งขึ้น โดยการผสมเครื่องมือทางการคลังที่จัดเก็บบนฐานรายได้ (Revenue-based regime) ผ่านการเก็บค่าภาคหลวง และบนฐานกำไร (Profit-based system) ผ่านการใช้ภาษีเงินได้ปิโตรเลียมและภาษีเงินได้เพิ่มเติม ก็จะทำให้รัฐสามารถสร้างความสมดุลระหว่างความเสี่ยงที่เกิดจากความไม่แน่นอนของโครงการ กับการจัดเก็บรายได้ อย่างมีประสิทธิภาพ และสูงสุดที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร (13หลัก)*

ชื่อ
(ให้ระบุให้ชัดเจนว่าเป็นบริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ฯลฯ)

ที่ตั้งสำนักงาน : อาคาร ห้องเลขที่ ชั้นที่

หมู่บ้าน เลขที่ หมู่ที่ ตรอก/ซอย

ถนน ตำบล/แขวง

อำเภอ/เขต จังหวัด

รหัสไปรษณีย์ โทรศัพท์

ชื่อเว็บไซต์

สถานสภาพของนิติบุคคล

(1) บริษัทตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

(2) บริษัทตั้งขึ้นตามกฎหมายของต่างประเทศ

เริ่มประกอบกิจการในประเทศไทย เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

เลขที่ใบอนุญาต

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ในต่างประเทศ : เลขที่ ถนน

เมือง ประเทศ

รายการเปลี่ยนแปลงกิจการ

(1) กรณีควบกิจการ บริษัท

ควบกิจการ กับบริษัท

เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

(2) โอนกิจการให้

เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

(3) เลิกกิจการ เมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

(4)

ภาษีที่ชำระเพิ่มเติม

จำนวนเงิน บาท สตางค์

รอบระยะเวลาบัญชี

ตั้งแต่วันที่ เดือน พ.ศ.

ถึงวันที่ เดือน พ.ศ.

(1) ยื่นปกติ (2) ยื่นเพิ่มเติมครั้งที่

หมายเหตุ : * เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร (13 หลัก) หมายถึง

(1) กรณีบุคคลธรรมดา ให้ใช้เลขประจำตัวประชาชนที่กรมการปกครองออกให้

(2) กรณีนิติบุคคล ให้ใช้เลขทะเบียนนิติบุคคลที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าออกให้

(3) กรณีอื่นๆ นอกจาก (1) และ (2) ให้ใช้เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร (13 หลัก) ที่กรมสรรพากรออกให้

ฐานะในการยื่นแบบแสดงรายการ

เป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ ตาม

(1) พ.ร.บ ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. 2514

(2) พ.ร.บ ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2522

(3) พ.ร.บ ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม(ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2532

(4) พ.ร.บ ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม(ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2541

คำรับรองของกรรมการ

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบรายการในแบบ ภ.ง.ด.90 งบดุล บัญชีทำการ และบัญชีกำไรขาดทุนที่แนบมาพร้อมนี้แล้ว ขอรับรองว่าเป็นรายการที่ถูกต้องสมบูรณ์เป็นความจริง มีเอกสารหลักฐานทางบัญชีสนับสนุนครบถ้วนถูกต้อง มิได้ละเว้นธุรกิจอื่นใดที่ประกอบ รวมทั้งได้ให้คำชี้แจงและข้อมูลต่างๆ ทางบัญชี ตลอดจนข้อมูลทางภาษีแก่ผู้สอบบัญชีที่ได้รับแต่งตั้งตามความเป็นจริงและครบถ้วน

ลงชื่อ

()

ตำแหน่ง

ลงชื่อ

()

ตำแหน่ง

ยื่นวันที่ เดือน พ.ศ.

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร(13หลัก)* (ของผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี)

ชื่อผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี

ทะเบียนเลขที่

วันที่ในรายงานของผู้ตรวจสอบและรับรองบัญชี วันที่ เดือน พ.ศ.

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร(13หลัก)* (ของสำนักงานสอบบัญชี)

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร(13หลัก)* (ของผู้ทำบัญชี)

ชื่อผู้ทำบัญชี

รหัสเลขที่

เลขประจำตัวผู้เสียภาษีอากร(13หลัก)* (ของสำนักงานทำบัญชี)

รายละเอียดสัดส่วนสิทธิประโยชน์ในสัมปทาน (กรณีกำหนดประเภทสิทธิประโยชน์รายการให้แนบรายการเพิ่มเติมได้ในใบแนบรายการที่ ๑)

ลำดับ	สัมปทาน/สัมปทานเพิ่มเติม		เลขที่แปลง	สัดส่วนการถือสิทธิประโยชน์	ขั้นตอนดำเนินงาน	
	เลขที่	วัน/เดือน/ปี			สำรวจ	ผลิต
1						
2						
3						
4						
5						

เงินได้ที่ต้องเสียภาษี และการคำนวณภาษี

จำนวนเงิน

1. (1) กำไรสุทธิที่ต้องเสียภาษี (2) ขาดทุนสุทธิ (จากรายการที่ 3 44.)

2. การคำนวณภาษี

(1) บริษัทที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา 20 ร้อยละ 50 (2) บริษัทที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา 65 จัดว่า (1) ร้อยละ 35

(3) บริษัทที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา 65 โสฬส ร้อยละ .....

ภาษีที่คำนวณได้

3. หัก (1) ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย ตามมาตรา 45 และมาตรา 65 เบญจ

(2) เครดิตค่าภาคหลวงตามมาตรา 31

(3) เครดิตภาษีเงินได้ปิโตรเลียมที่บริษัทผู้ซื้อน้ำมันดิบจากผู้ได้รับสัมปทานได้เสีย

จากการส่งน้ำมันดิบนั้นทั้งหมดออกนอกราชอาณาจักร ตามมาตรา 32

(4) ภาษีที่ชำระแล้วตามแบบ ภ.จ.ป.70 (กรณียื่นเพิ่มเติม)

(5) ภาษีที่ชำระแล้วตามแบบ ภ.จ.ป.71

4. คงเหลือภาษีที่ ชำระเพิ่มเติม ชำระไว้เกิน

5. บวก เบี้ยปรับ (ถ้ามี)

6. บวก เงินเพิ่ม (ถ้ามี)

7. รวมภาษีที่ ชำระเพิ่มเติม ชำระไว้เกิน

รวม

การคำนวณกำไรสุทธิ (กรณีประกอบกิจการมากกว่า 1 สัมปทาน ให้กรอกใบแนบแยกเป็นรายสัมปทาน ปิโตรเลียมและสัญญาาร่วมประกอบการ และนำทุกรายการในใบแนบรวมและกรอกในรายการที่ 3)

จำนวนเงิน

1. รายได้

2. ยอดเงินได้จากการขายปิโตรเลียม (จากรายการที่ 4 หน้า 3.)

3. มูลค่าของปิโตรเลียมที่จำหน่าย (จากรายการที่ 4 หน้า 3.)

4. มูลค่าของปิโตรเลียมที่ส่งชำระเป็นค่าภาคหลวง (จากรายการที่ 4 หน้า 3.)

5. กำไร ขาดทุน จากการโอนทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ อันเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียม (จากรายการที่ 5 หน้า 4.)

6. ยอดเงินได้อื่นที่ได้รับเนื่องจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม (จากรายการที่ 6 หน้า 4.)

7. รวม (2. + 3. + 4. + 5. + 6.)

8. หัก รายจ่าย

9. ค่าเช่าหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในการเช่าทรัพย์สิน

10. ค่าแรงงาน ค่าบริการ ค่าวัสดุสิ้นเปลืองฯ ที่ใช้ในการเจาะเพื่อสำรวจหรือผลิตมิใช่รายจ่ายที่เป็นทุน

11. เงินเดือน ค่าแรงงาน และค่าจ้าง

12. ค่ารับรอง

13. หนี้สูญที่จำหน่ายจากบัญชี

14. เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญ

15. ค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุน (จากรายการที่ 10 หน้า 6.)

16. ค่าภาคหลวง

17. รายจ่ายของสำนักงานใหญ่ฯ เกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียม

การคำนวณกำไรสุทธิ (ต่อ)

จำนวนเงิน

18. ผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม			
19. ค่าซ่อมแซม			
20. ค่าประกันภัย			
21. ค่ารักษาและแนะนำในด้านจัดการและเทคโนโลยี			
22. การกุศลสาธารณะ			
23. ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน			
24. ค่าสอบบัญชี			
25. ดอกเบี้ยจ่าย			
26. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม			
27. อื่น ๆ			
28. รวม (9. ถึง 27.)			
29. ☐ ผลกำไรประจำปี ☐ ผลขาดทุนประจำปี (ก่อนการปรับปรุง)			
30. บวก รายจ่ายที่มีให้ถือเป็นรายจ่ายตามมาตรา 24 มาตรา 25 และมาตรา 26 และรายการปรับปรุงคือ			
31. ดอกเบี้ยจ่าย			
32. การกุศลสาธารณะ			
33. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม			
34. ค่ารับรองส่วนที่เกินสมควร			
35. หนี้สูญ			
36. เงินสำรอง			
37. ค่าภาคหลวง			
38. รายการปรับปรุงอื่น			
39. รวม (31. ถึง 38.)			
40. ☐ ผลกำไรประจำปี ☐ ผลขาดทุนประจำปี (หลังการปรับปรุง)			
41. หักลดหย่อน ผลขาดทุนประจำปีของรอบระยะเวลาบัญชีใดๆ ใน 10 รอบระยะเวลาบัญชี (จากรายการที่ 12 หน้า 8.)			
42. คงเหลือ ☐ ผลกำไรประจำปี ☐ ผลขาดทุนประจำปี (หลังจากปรับปรุงผลขาดทุนแล้ว)			
43. หักลดหย่อน เงินบริจาค			
44. ☐ กำไรสุทธิที่ต้องเสียภาษี ☐ ขาดทุนสุทธิ (ยกไปรายการที่ 2 ข้อ 1 หน้า 2)			

รายละเอียดยอดเงินได้

	น้ำมันดิบ	ก๊าซธรรมชาติ	ก๊าซธรรมชาติเหลว	อื่น ๆ
1. ยอดเงินได้จากการขายปิโตรเลียม				
1.1 ขายในประเทศ (ระบุรายใหญ่ 3 ราย)				
1.....				
2.....				
3.....				
4 อื่นๆ				
1.2 ส่งออกปิโตรเลียมด้วยตนเอง				
1.3 ยอดเงินได้จากการขายปิโตรเลียม ตามสัญญาาร่วมแบ่งปันผลผลิต ตามพ.ร.บ เงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ.2541				
2. มูลค่าของปิโตรเลียมที่จำหน่าย				
3. มูลค่าของปิโตรเลียมที่ส่งชำระเป็นค่าภาคหลวง				
รวม				

รายละเอียดยอดเงินได้เนื่องจากการโอนทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ อันเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมซึ่งอาจกำหนดจำนวนรวมทั้งสิ้นได้เป็นอัน

ทรัพย์สินหรือสิทธิที่โอน	ราคาที่โอน		มูลค่าต้นทุนของทรัพย์สินที่โอน		ค่าใช้จ่ายในการโอน		กำไรหรือขาดทุนจากการโอน	
1. กรณีการโอนสัมปทาน								
1.1 มาตรา 48 แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม								
แปลงที่.....								
แปลงที่.....								
แปลงที่.....								
1.2 มาตรา 50 แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม								
แปลงที่.....								
แปลงที่.....								
แปลงที่.....								
2. การโอนในกรณีอื่น ๆ								
2.1 ที่ดิน								
2.2 อาคาร								
2.3 เครื่องมือ เครื่องใช้และอุปกรณ์								
2.4 เครื่องใช้สำนักงาน								
2.5 ยานพาหนะ								
2.6 ทรัพย์สินอื่น								
รวมทั้งสิ้น								

(ยกไปรายการที่ 3 ข้อ 5 หน้า 2)

รายละเอียดยอดเงินได้อื่นที่ได้รับเนื่องจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม

ประเภทเงินได้	จำนวนเงินที่ได้รับ	ภาษีที่หักไว้	
รวมทั้งสิ้น (ยกไปรายการที่ 3 ข้อ 6 หน้า 2)			

รายละเอียดรายจ่ายที่เป็นทุนและการหักค่าครุฑรายจ่ายที่เป็นทุน

ประเภทรายจ่ายเป็นทุน	(1)		(2)	
	ก่อนรอบระยะเวลาบัญชีที่ขึ้น (ยอดยกมา)		ระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีที่ขึ้น	
	มีรูปร่าง	ไม่มีรูปร่าง	มีรูปร่าง	ไม่มีรูปร่าง
1. ค่าสำรวจ				
1.1 ทางธรณีวิทยา				
1.2 ทางธรณีฟิสิกส์				
1.3 ทางธรณีเคมี				
2. เงินหรือทรัพย์สินที่จ่ายแก่รัฐบาล ตามข้อผูกพันในสัมปทาน (ไม่รวมค่าภาคหลวง)				
2.1 ค่าศึกษา และฝึกอบรม				
2.2 ค่าอย่างอื่นที่มีได้ระบุไว้ในที่ใด				
3. ค่าขุดเจาะและพัฒนาหลุมปิโตรเลียม				
3.1 หลุมสำรวจ				
3.2 หลุมคาดปริมาณ				
3.3 หลุมผลิต				
3.4 ค่าต่อเติมหรือเปลี่ยนแปลง 3.1 หรือ 3.2 ให้เป็น 3.3				
3.5 หลุมอัดฉีดเพื่อรักษาความดัน และป้องกันมลพิษ				
4. แท่นหรือสถานีหลุมผลิตหรือกรรมวิธี				
4.1 แท่นหรือสถานีหลุมผลิต รวมทั้งเครื่องมือที่ติดตั้ง				
4.2 แท่นหรือสถานีกรรมวิธี รวมทั้งเครื่องมือที่ติดตั้ง				
4.3 แท่นหรือสถานีกรรมวิธีขั้นสุดท้ายที่แยกไปจาก 4.2 (หากมี) รวมทั้งเครื่องมือที่ติดตั้ง				
5. อาคารสำนักงานและที่พักอาศัย				
6. ระบบท่อส่งปิโตรเลียม				
7. สถานีเก็บรักษาน้ำมันปิโตรเลียม และเครื่องมือขนถ่าย				
8. ค่าปรับปรุงภูมิประเทศ รวมทั้งค่าก่อสร้างถนนและทางรถไฟ				
9. เครื่องมือสื่อสารต่างๆ				
10. ยานพาหนะ				
10.1 รถยนต์				
10.2 ยานพาหนะอย่างอื่นนอกจาก 10.1				
11. สถานีให้การสนับสนุน รวมทั้งท่าเทียบเรือ				
12. ค่าสิทธิ รวมทั้งที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น				
12.1 ค่าใช้เทคโนโลยีในลักษณะต่างๆ				
12.2 ค่าศึกษา วิเคราะห์ ทดสอบ รวมทั้งการประเมินผลได้				
12.3 ค่าออกแบบทางวิศวกรรม สถาปัตยกรรม และอื่นๆ				
12.4 ค่าให้คำปรึกษา วางระบบ บริหารจัดการ และอื่นๆ				
12.5 ค่าอย่างอื่นนอกจาก 12.1 ถึง 12.4				
13. ทรัพย์สินอย่างอื่น นอกจาก 1. ถึง 12.				
.....				
.....				
รวม				

หมายเหตุ ในกรณีโยกย้ายทรัพย์สินระหว่างประเภทที่จำแนกไว้ ให้ทำการปรับปรุงเพิ่มลดระหว่างกัน

ใบแนบ ภ.ง.ด.๗๐ รายการที่ 3

รายละเอียดการคำนวณกำไรสุทธิ แยกตามสัมปทานปิโตรเลียมและสัญญาาร่วมประกอบการ (Joint Operating Agreement) แผ่นที่.....

สัมปทานปิโตรเลียมเลขที่.....

สัมปทานปิโตรเลียมเพิ่มเติม (ฉบับที่.....)

ออกให้วันที่.....เดือน.....ปี.....

แปลงสำรวจเลขที่.....

ชื่อแหล่งผลิต.....

การคำนวณภาษีกำไรสุทธิ (กรณีประกอบกิจการมากกว่า 1 สัมปทาน ให้ทำรายการแยกเป็นรายสัมปทาน) จำนวนเงิน

1. รายได้			
2. ยอดเงินได้จากการขายปิโตรเลียม (จากรายการที่ 4 หน้า 3.)			
3. มูลค่าของปิโตรเลียมที่จำหน่าย (จากรายการที่ 4 หน้า 3.)			
4. มูลค่าของปิโตรเลียมที่ส่งชำระเป็นค่าภาคหลวง (จากรายการที่ 4 หน้า 3.)			
5. ☐ กำไร ☐ ขาดทุน จากการโอนทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ อันเกี่ยวกับ กิจการปิโตรเลียม (จากรายการที่ 5 หน้า 4.)			
6. ยอดเงินได้อื่นที่ได้รับเนื่องจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม (จากรายการที่ 6 หน้า 4.)			
7. รวม (2. + 3. +4.+5.+6.)			
8. หัก รายจ่าย			
9. ค่าเช่าหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในการเช่าทรัพย์สิน			
10. ค่าแรงงาน ค่าบริการ ค่าวัสดุสิ้นเปลืองฯ ที่ใช้ในการเจาะเพื่อสำรวจหรือผลิตมิใช่รายจ่ายที่เป็นทุน			
11. เงินเดือน ค่าแรงงาน และค่าจ้าง			
12. ค่ารับรอง			
13. หนี้สูญที่จำหน่ายจากบัญชี			
14. เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ หรือกองทุนบำเหน็จบำนาญ			
15. ค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุน (จากรายการที่ 10 หน้า 6.)			
16. ค่าภาคหลวง			
17. รายจ่ายของสำนักงานใหญ่ฯ เกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียม			
18. ผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม			
19. ค่าซ่อมแซม			
20. ค่าประกันภัย			
21. ค่าปรึกษาและแนะนำในด้านจัดการและเทคนิค			
22. การกุศลสาธารณะ			
23. ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน			
24. ค่าสอบบัญชี			
25. ดอกเบี้ยจ่าย			
26. ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม			
27. อื่น ๆ			
28. รวม (9. ถึง 27.)			
29. ☐ ผลกำไรประจำปี ☐ ผลขาดทุนประจำปี (ก่อนการปรับปรุง)			

หมายเหตุ หากมีหลายสัมปทานให้กรอกใบแนบแยกเป็นรายสัมปทาน และนำทุกรายการในใบแนบบรวมและกรอกในรายการที่ 3

ภาคผนวก

- : พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔
- : ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

พระราชบัญญัติ
ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม
พ.ศ. ๒๕๑๔

พระราชบัญญัติ
ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม
พ.ศ. ๒๕๑๔

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๔
เป็นปีที่ ๒๖ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ
ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยภาษีเงินได้ปิโตรเลียม

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ.
๒๕๑๔”

มาตรา ๒^๑ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ และข้อบังคับอื่นในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วใน
พระราชบัญญัตินี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

หมวด ๑
ข้อความทั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้
“ปิโตรเลียม” หมายความว่า ปิโตรเลียมที่ผลิตในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วย
ปิโตรเลียม

“น้ำมันดิบ” หมายความว่า น้ำมันดิบตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

“น้ำมันดิบที่ส่งออก” หมายความว่า น้ำมันดิบที่บริษัทซึ่งได้รับสัมปทาน หรือมีส่วน
ได้เสียร่วมกันในสัมปทานส่งออกนอกราชอาณาจักร หรือขายให้แก่บุคคลอื่นเพื่อส่งออกนอก

^๑ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๘๘/ตอนที่ ๔๓/ฉบับพิเศษ หน้า ๖๓/๒๓ เมษายน ๒๕๑๔

ราชอาณาจักร และให้หมายความรวมถึงน้ำมันดิบที่กลั่นในราชอาณาจักรเฉพาะส่วนที่ถือว่าเป็น น้ำมันดิบที่ส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

“กิจการปิโตรเลียม” หมายความว่า กิจการปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม และให้หมายความรวมถึงการโอนทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ ทั้งหมด หรือบางส่วนที่เกี่ยวกับ กิจการดังกล่าวไม่ว่าการโอนนั้นจะเป็นปกติหรือไม่ว่าก็ตาม รวมทั้งกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับ กิจการหรือการโอนดังกล่าวด้วย

“เงินได้” หมายความว่า เงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้มาอันอาจคิดคำนวณได้เป็นเงิน และรวมถึงภาษีอากรที่มีผู้อื่นออกแทนให้ แต่ไม่รวมถึงภาษีที่ให้ผู้ขายนำมา เป็นเครดิตตามมาตรา ๓๒

“ราชอาณาจักร” หมายความว่า ราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

“สัมปทาน” หมายความว่า สัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

“ขาย” หมายความว่า ขายตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

“จำหน่าย”^๒ หมายความว่า ส่งน้ำมันดิบไปยังโรงกลั่นน้ำมันหรือสถานที่เก็บรักษา เพื่อการกลั่นน้ำมันของบริษัท ส่งก๊าซธรรมชาติไปยังโรงแยกก๊าซ โรงทำก๊าซให้เป็นของเหลว โรงอัด ก๊าซ หรือสถานที่เก็บรักษาเพื่อกิจการดังกล่าวของบริษัท นำปิโตรเลียมที่ต้องเสียค่าภาคหลวงไปใช้ใน กิจการใด ๆ ของบริษัทหรือของผู้อื่นโดยไม่มีการขาย หรือโอนปิโตรเลียมที่ต้องเสียค่าภาคหลวงโดย ไม่มีค่าตอบแทน

“ราคามาตรฐาน” หมายความว่า ราคาประกาศตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม หัก ด้วยส่วนลดถ้ามี

“ราคาตลาด” หมายความว่า ราคาในตลาดเปิดเผย หากไม่มีราคาดังกล่าว หมายความว่าราคาที่ตั้งคิดกันระหว่างบุคคลซึ่งเป็นอิสระต่อกันโดยไม่มีความสัมพันธ์ในด้านทุน หรือ การจัดการ

“ค่าภาคหลวง” หมายความว่า ค่าภาคหลวงตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ซึ่ง

(๑) ได้รับสัมปทานหรือมีส่วนได้เสียร่วมกันในสัมปทาน หรือ

(๒) ซึ่่น้ำมันดิบที่บริษัทตาม (๑) เป็นผู้ผลิต เพื่อส่งน้ำมันดิบนั้นทั้งหมดออกนอก

ราชอาณาจักร

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสรรพากร

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ กำหนดเวลาตามที่ได้ระบุไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ถ้าผู้มีหน้าที่ต้องปฏิบัติมี เหตุจำเป็นจนไม่สามารถปฏิบัติตามกำหนดเวลาได้ ให้อธิบดี โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีมีอำนาจ สั่งขยายหรือเลื่อนเวลาออกไปได้ตามความจำเป็นแก่กรณี

^๒ มาตรา ๔ บทนิยามคำว่า “จำหน่าย” แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒

มาตรา ๖ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าพนักงานตรวจค้นหรือยึดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานอื่นใดซึ่งเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายของกิจการปิโตรเลียม หรือซึ่งอธิบดีมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายดังกล่าว

การตรวจค้นหรือยึดตามวรรคหนึ่งให้กระทำในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของผู้ถูกตรวจค้นหรือถูกยึด เว้นแต่การตรวจค้นหรือยึดในเวลาดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ จะกระทำต่อไปก็ได้ หรือในกรณีฉุกเฉินอย่างยิ่ง อธิบดีจะออกคำสั่งให้ตรวจค้นหรือยึดในเวลาใด ๆ ก็ได้

มาตรา ๗ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บริษัทแสดงบัญชี หลักฐาน รายงาน หรือแจ้งข้อความใด ๆ ซึ่งเกี่ยวกับ หรือซึ่งอธิบดีมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมของบริษัท

คำสั่งตามวรรคหนึ่งจะให้ปฏิบัติก่อนรอบระยะเวลาบัญชีแรกของบริษัทก็ได้

มาตรา ๘ บรรดาบัญชี หลักฐาน และเอกสารประกอบการลงบัญชีซึ่งเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมของบริษัทให้ทำเป็นภาษาไทยและต้องระบุเป็นเงินตราไทย เว้นแต่ในกรณีที่บริษัทร้องขอ อธิบดีอาจอนุมัติให้บริษัททำเป็นภาษาต่างประเทศและระบุเป็นเงินตราต่างประเทศได้

มาตรา ๙ บรรดาบัญชี หลักฐาน รายงาน และเอกสารต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวกับ หรือซึ่งอธิบดีหรือเจ้าพนักงานประเมินมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกี่ยวกับรายได้และรายจ่ายของกิจการปิโตรเลียม ถ้าทำเป็นภาษาต่างประเทศ อธิบดีหรือเจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจสั่งให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้จัดการแปลเป็นภาษาไทยให้เสร็จภายในเวลาอันสมควรได้

มาตรา ๑๐ หมายถึง หนังสือแจ้งการประเมิน หรือหนังสืออื่นที่มีถึงบุคคลใดเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นำไปส่งในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของผู้รับ หรือส่งโดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียน

ถ้าไม่สามารถจะส่งตามวิธีดังกล่าวในวรรคหนึ่งด้วยเหตุใด ๆ ให้ส่งโดยวิธีปิดหมายเรียก หนังสือแจ้งการประเมิน หรือหนังสืออื่น ณ ที่เห็นได้ง่ายที่ประตูบ้าน สำนักงาน ภูมิลำเนา หรือถิ่นที่อยู่ของผู้รับ หรือส่งโดยวิธีย่อข้อความในหมายเรียก หนังสือแจ้งการประเมิน หรือหนังสืออื่นนั้นลงโฆษณาในหนังสือพิมพ์ก็ได้

เมื่อได้ส่งตามวิธีดังกล่าวในวรรคสองและเวลาได้ล่วงพ้นไปสามวันแล้ว ให้ถือว่าบุคคลนั้นได้รับหมายเรียก หนังสือแจ้งการประเมิน หรือหนังสืออื่นนั้นแล้ว

มาตรา ๑๑ เจ้าพนักงานผู้ใดโดยหน้าที่ราชการได้รู้เรื่องกิจการของผู้เสียภาษี หรือของผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง ห้ามมิให้นำออกแจ้งแก่ผู้ใดหรือทำให้เป็นที่ล่งรู้แก่ผู้อื่นโดยวิธีใด ๆ เว้นแต่จะมีอำนาจที่จะทำได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

มาตรา ๑๒ ให้บริษัทจำกัดและนิติบุคคลที่มีสภาพเช่นเดียวกับบริษัทจำกัด ซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้ ได้รับยกเว้น

(๑) ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และ

(๒) ภาษีอากรตามกฎหมายอื่น เว้นแต่ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

ทั้งนี้ เฉพาะภาษีอากรที่เก็บจากกำไรสุทธิหรือที่เก็บจากเงินได้ที่ต้องนำมารวมเพื่อคำนวณกำไรสุทธิ หรือเงินได้อันต้องเสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๓ ให้บริษัทจำกัดและนิติบุคคลที่มีสภาพเช่นเดียวกับบริษัทจำกัดซึ่งตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศได้รับยกเว้น

(๑) ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร และ

(๒) ภาษีอากรตามกฎหมายอื่น

ทั้งนี้ เฉพาะภาษีอากรที่เก็บจากเงินปันผลหรือส่วนแบ่งกำไรที่จ่ายจากกำไรสุทธิหรือที่จ่ายจากเงินได้อันต้องเสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๔ ภาษีที่ต้องเสียหรือนำส่งตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อถึงกำหนดชำระหรือนำส่งแล้ว มิได้ชำระหรือนำส่ง ให้ถือเป็นภาษีค้าง

เพื่อให้ได้รับชำระภาษีค้าง ให้นำบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวกับวิธีการเพื่อให้ได้รับชำระภาษีอากรค้างมาใช้บังคับ

มาตรา ๑๕ ให้ลดหรือยกเว้นภาษีตามพระราชบัญญัตินี้แก่บุคคลตามสัญญาว่าด้วยการเว้นการเก็บภาษีซ้อนที่รัฐบาลไทยทำกับรัฐบาลต่างประเทศ

มาตรา ๑๖ ให้อธิบดีมีอำนาจ

(๑) กำหนดแบบแสดงรายการและแบบพิมพ์อื่น

(๒) แต่งตั้งเจ้าพนักงานประเมินและเจ้าพนักงานอื่น

(๓) กำหนดระเบียบหรือข้อบังคับให้ผู้เสียภาษีหรือผู้ทำการแทนทำบัญชี หลักฐานรายงาน หรือทำการใด ๆ ตามความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บและการเสียภาษี

การแต่งตั้งเจ้าพนักงานตาม (๒) และการกำหนดระเบียบหรือข้อบังคับตาม (๓) ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๗ อำนาจของอธิบดีตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๖ (๑) และมาตรา ๑๗ อธิบดีอาจมอบอำนาจโดยทำเป็นหนังสือให้ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากองในกรมสรรพากร หรือสรรพากรเขต เป็นผู้ทำการแทนได้

มาตรา ๑๘^๓ รัฐมนตรีมีอำนาจกำหนดส่วนลดเพื่อประโยชน์ในการคำนวณราคามาตรฐานดังต่อไปนี้

(๑) ไม่เกินร้อยละ ๗ ของราคาประกาศตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมเป็นเวลาไม่เกินเก้าปีนับแต่วันที่บริษัทเริ่มผลิตปิโตรเลียมจากแปลงสำรวจแต่ละแปลงที่มีใช้แปลงสำรวจที่กรม

^๓ มาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๖

เชื้อเพลิงธรรมชาติ*กำหนดว่าเป็นแปลงสำรวจในทะเลที่มีน้ำลึกเกินสองร้อยเมตรตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

(๒) ไม่เกินร้อยละ ๓๐ ของราคาประกาศตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมเป็นเวลาไม่เกินเก้าปีนับแต่วันที่บริษัทเริ่มผลิตปิโตรเลียมจากแต่ละพื้นที่ผลิตในแปลงสำรวจที่กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ*กำหนดว่าเป็นแปลงสำรวจในทะเลที่มีน้ำลึกเกินสองร้อยเมตรตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดส่วนลดตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่มีการขยายอายุสัมปทานในส่วนที่เกี่ยวกับการผลิตปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม เนื่องจากการผลิตปิโตรเลียมต้องหยุดชะงักลงเพราะเหตุที่มีใช้ความผิดของผู้รับสัมปทาน มิให้นับระยะเวลาที่ได้รับการขยายอายุสัมปทานนั้นรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง^๕

มาตรา ๑๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้
กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒

ภาษีเงินได้และการคำนวณกำไรสุทธิ

มาตรา ๒๐^๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๓ ทวิ บริษัทมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชีในอัตราที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ แต่ไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้รับโอนจ่ายเงินได้ที่เป็นเงินค่าสิทธิ เงินปี หรือเงินได้ประจำเนื่องจากการโอนนั้น โดยเงินดังกล่าวไม่อาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน ให้บุคคลซึ่งได้รับเงินได้นั้นมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในอัตราที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ แต่ไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของเงินได้หลังหักต้นทุนตามมาตรา ๓๓ แล้ว

มาตรา ๒๒ การคำนวณกำไรสุทธิให้นำเอาจำนวนดังต่อไปนี้มารวมเป็นรายได้

- (๑) ยอดเงินได้จากการขายปิโตรเลียม
- (๒) มูลค่าของปิโตรเลียมที่จำหน่าย
- (๓) มูลค่าของปิโตรเลียมที่ส่งชำระเป็นค่าภาคหลวง

^๕ มาตรา ๑๘ วรรคสาม แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๐

^๕ มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒

(๔) ยอดเงินได้เนื่องจากการโอนทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ อันเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมซึ่งอาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน

(๕) ยอดเงินได้อื่นใดที่ได้รับเนื่องจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม

ในกรณีการโอนสัมปทานตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ยอดเงินได้เนื่องจากการโอนทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ ตาม (๔) ให้ถือมูลค่าตามบัญชีครั้งสุดท้ายของบริษัทผู้โอนในวันที่โอน

มาตรา ๒๓ รายได้ตามมาตรา ๒๒ ให้หักรายจ่ายตามปกติและจำเป็นได้

มาตรา ๒๔ ภายใต้บังคับมาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ รายจ่ายตามปกติและจำเป็นให้จำกัดอยู่เฉพาะแต่รายจ่ายที่บริษัทสามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นรายจ่ายตามปกติและจำเป็นในจำนวนไม่เกินสมควร และได้จ่ายไปทั้งหมดเฉพาะในกิจการปิโตรเลียม ไม่ว่าจะจ่ายในหรือนอกราชอาณาจักรและภายในข้อจำกัดดังกล่าวให้รวมถึง

(๑) ค่าเช่าหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในการเช่าทรัพย์สิน

(๒) ค่าแรงงาน ค่าบริการ ค่าวัสดุสิ้นเปลือง และรายจ่ายทำนองเดียวกันอย่างอื่นที่ใช้ในการเจาะเพื่อสำรวจหรือเพื่อผลิต

(๓) ค่ารับรอง

(๔) หนี้สูญที่จำหน่ายจากบัญชี

(๕) เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญ

(๖) ค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุน

(๗)^๖ ค่าภาคหลวงสำหรับปิโตรเลียม ไม่ว่าจะชำระเป็นตัวเงินหรือปิโตรเลียม

(๘) รายจ่ายของสำนักงานใหญ่เท่าที่จัดสรรได้โดยสมควรว่าเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมของบริษัท

(๙) ราคาทุนของทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ ที่หักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนแล้วสำหรับรายได้ตามมาตรา ๒๒ (๔)

(๑๐)^๗ ผลประโยชน์ตอบแทนพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

มาตรา ๒๕ รายการที่มีให้ถือเป็นรายจ่ายตามปกติและจำเป็นให้รวมถึง

(๑) รายจ่ายที่เป็นทุนหรือรายจ่ายในการต่อเติม เปลี่ยนแปลง ขยายออกหรือทำให้ดีขึ้นซึ่งทรัพย์สิน

รายจ่ายที่เป็นทุนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า รายจ่ายที่จ่ายไปเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม โดยทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นมีผลต่อกิจการเป็นเวลานานหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี และให้หมายความรวมถึงผลขาดทุนที่เกิดขึ้นก่อนรอบ

^๖ มาตรา ๒๔ (๗) แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ.

^๗ มาตรา ๒๔ (๑๐) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒

ระยะเวลาบัญชีแรกตามมาตรา ๒๖ (๑) วรรคสอง และรายจ่ายตามปกติและจำเป็นที่จ่ายไปก่อนรอบระยะเวลาบัญชีแรกตามมาตรา ๒๖ (๑) วรรคสองด้วย

- (๒) รายจ่ายที่เป็นการส่วนตัว หรือการให้โดยเสนหาหรือรายจ่ายที่เป็นการบริจาค
- (๓) ผลเสียหายอันอาจได้กลับคืนเนื่องจากการประกันหรือสัญญาคุ้มกันใดๆ
- (๔) รายจ่ายเพื่อตอบแทนทุนหรือทรัพย์สินของบริษัท
- (๕) เงินสำรองหรือเงินสมทบกองทุนใดๆ เว้นแต่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔ (๕)
- (๖) ภาษีเงินได้ เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มที่บริษัทต้องเสียตามพระราชบัญญัตินี้หรือที่

ต้องเสียในต่างประเทศ

(๗) รายจ่ายเพื่อกิจการหรือเพื่อประโยชน์ในการหาหาซึ่งเงินได้อันไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) รายจ่ายที่บริษัทพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

(๙)^๔ (ยกเลิก)

(๑๐) ดอกเบี้ย

(๑๑) ค่าธรรมเนียมการสงวนพื้นที่และเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

(๑๒) ค่าปรับทางอาญา

มาตรา ๒๖ การคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิตามหมวดนี้ให้เป็นไปดังต่อไปนี้

(๑) กำไรสุทธิต้องคำนวณเป็นรายรอบระยะเวลาบัญชี

รอบระยะเวลาบัญชีแรก ให้เริ่มนับแต่วันที่บริษัทขายหรือจำหน่ายปิโตรเลียมที่ต้องเสียค่าภาคหลวงเป็นครั้งแรก แต่ถ้าอธิบดีอนุมัติให้บริษัทเลือกนับแต่วันใดวันหนึ่งของเดือนเดียวกันก่อนวันที่บริษัทขายหรือจำหน่ายปิโตรเลียมนั้นเป็นครั้งแรก ก็ให้เริ่มนับแต่วันที่บริษัทเลือก ส่วนรอบระยะเวลาบัญชีต่อไป ให้เริ่มนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีก่อน

รอบระยะเวลาบัญชีให้มีกำหนดสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีต่อไปจะมีกำหนดน้อยกว่าสิบสองเดือนก็ได้

(ก) บริษัทถือเอาวันใดวันหนึ่งเป็นวันสิ้นสุดของรอบระยะเวลาบัญชีแรก

(ข) ในกรณีที่บริษัทเลิกกิจการปิโตรเลียม ให้ถือวันเลิกกิจการปิโตรเลียมเป็นวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี

(ค) บริษัทได้รับอนุมัติจากอธิบดีให้เปลี่ยนวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี

ในกรณีที่บริษัทโอนสิทธิใดๆ ตามสัมปทานก่อนวันเริ่มรอบระยะเวลาบัญชีแรกตามวรรคสอง เพื่อประโยชน์ในการคำนวณกำไรสุทธิเนื่องจากการโอนสิทธิเช่นว่านั้น ให้ถือวันโอนเป็นวันแรกและวันสิ้นสุดของรอบระยะเวลาบัญชี และในระยะเวลาตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าวจนถึงวันเริ่มรอบระยะเวลาบัญชีแรกตามวรรคสอง ให้ถือว่าไม่มีรอบระยะเวลาบัญชี

(๒) ภายใต้งบบังคับบัญชีนี้แห่งหมวดนี้ วิธีการ หลักเกณฑ์ และการปฏิบัติทางบัญชีเพื่อคำนวณรายได้ รายจ่ายและกำไรสุทธิของบริษัท ให้เป็นไปตามวิธีการ หลักเกณฑ์ และการปฏิบัติทางบัญชีที่เหมาะสมซึ่งใช้อยู่เป็นปกติในอุตสาหกรรมปิโตรเลียม

^๔ มาตรา ๒๕ (๙) ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒

(๓) ยอดเงินได้จากการขายปิโตรเลียมตามมาตรา ๒๒ (๑) ให้คำนวณตามราคาที่ขายได้จริงซึ่งใช้เป็นเกณฑ์การคำนวณค่าภาคหลวงตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม แต่ไม่ให้ปรับปรุงราคาเนื่องจากความแตกต่างของค่าขนส่งตามกฎหมายนั้น เว้นแต่กรณีน้ำมันดิบที่ส่งออก ถ้าราคาที่ขายได้จริงต่ำกว่าราคามาตรฐานให้คำนวณตามราคามาตรฐาน

(๔) มูลค่าของปิโตรเลียมตามมาตรา ๒๒ (๒) ให้คำนวณตามราคาตลาดซึ่งใช้เป็นเกณฑ์การคำนวณค่าภาคหลวงตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมแต่ไม่ให้ปรับปรุงราคาเนื่องจากความแตกต่างของค่าขนส่งตามกฎหมายนั้น

(๕) มูลค่าของปิโตรเลียมตามมาตรา ๒๒ (๓) ให้คำนวณตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมที่เกี่ยวกับการคำนวณมูลค่าปิโตรเลียมที่ส่งชำระเป็นค่าภาคหลวง

(๖) ถ้าบริษัทหนึ่งที่มีส่วนได้เสียร่วมกันในสัมปทานต้องเสียค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียมหรือการพัฒนาแหล่งปิโตรเลียมเพื่อให้ได้มาซึ่งส่วนได้เสียนั้น แต่ค่าใช้จ่ายนั้นมิได้เสียให้แก่บริษัทอื่นที่มีส่วนได้เสียร่วมกันในสัมปทาน ค่าใช้จ่ายดังกล่าวมิให้ถือเป็นเงินได้ของบริษัทอื่นนั้น

(๗) ค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุน ให้หักได้เฉพาะตามประเภท อัตราและเงื่อนไขที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

(๘) ค่าแรงงาน ค่าบริการ ค่าวัสดุสิ้นเปลือง และรายจ่ายทำนองเดียวกันอย่างอื่นที่ใช้ในการเจาะเพื่อสำรวจหรือเพื่อผลิตปิโตรเลียม บริษัทจะถือเป็นรายจ่ายที่เป็นทุนในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีรายจ่ายนั้นก็ได้

(๙) ค่ารับรอง ให้หักเป็นรายจ่ายได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

(๑๐) ราคาทรัพย์สินอื่นนอกจากสินค้า ให้ถือตามราคาทุน ถ้าราคาทุนเป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเป็นเงินตราไทยเช่นเดียวกับวิธีการตาม (๑๒) ราคาทุนดังกล่าวอาจลดลงได้โดยการหักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนตาม (๗) แต่ห้ามมิให้ตีราคาลดลง ส่วนการตีราคาเพิ่มขึ้นให้กระทำได้เท่าที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากร

(๑๑) ราคาสินค้าคงเหลือในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีจะคำนวณตามราคาทุนก็ได้ หรือจะคำนวณตามราคาทุน หรือราคาตลาดแล้วแต่อย่างใดจะน้อยกว่าก็ได้ และให้ถือราคานั้นเป็นราคาสินค้าคงเหลือยกมาสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีใหม่

การคำนวณราคาทุนตามวรรคหนึ่งนั้น เมื่อได้คำนวณตามหลักเกณฑ์ใดตามวิชาการบัญชีแล้ว ให้ใช้หลักเกณฑ์นั้นตลอดไป เว้นแต่จะได้รับการอนุมัติจากอธิบดีจึงจะเปลี่ยนหลักเกณฑ์ได้

(๑๒) เงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศที่รับมาหรือจ่ายไปในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชีให้คำนวณมูลค่าเป็นเงินตราไทยตามอัตราที่ได้ซื้อขายเงินตราต่างประเทศนั้น

ในกรณีที่มีได้มีการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเงินตราต่างประเทศ หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องนั้นตามอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยในรอบระยะเวลาหนึ่งเดือน ก่อนเดือนที่ได้รับมาหรือจ่ายไป โดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยรายวันที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้

(๑๓) เงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศเหลืออยู่ในวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณมูลค่าเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยครั้งสุดท้ายที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายในรอบระยะเวลาบัญชีแล้วแต่กรณี ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้

(๑๔) หนี้สูญจะจำหน่ายจากบัญชีได้ต่อเมื่อได้ปฏิบัติการโดยสมควรเพื่อให้ได้รับชำระหนี้แล้ว หนี้สูญรายใดที่ได้จำหน่ายแล้ว ถ้าได้รับชำระในภายหลังให้นำมาคำนวณเป็นรายได้ของรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับชำระนั้น

(๑๕) เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญ จะถือเป็นรายจ่ายได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับในรอบระยะเวลาบัญชี และต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้

- (ก) กองทุนได้ตั้งไว้เพื่อประโยชน์แก่ลูกจ้างโดยเฉพาะ
- (ข) เงินกองทุนต้องแยกไว้ต่างหากให้พ้นจากการครอบครองของบริษัท
- (ค) เงินกองทุนจะนำไปใช้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นไม่ได้นอกจากเพื่อประโยชน์แก่กองทุนโดยเฉพาะ
- (ง) เงินสมทบกองทุนต้องไม่กลับคืนมาเป็นของบริษัทอีก และ
- (จ) เงินสมทบกองทุนต้องจ่ายตามข้อผูกพันที่มีระเบียบว่าด้วยกองทุนกำหนดไว้เป็นหนังสือ

(๑๖)^๔ ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้ได้รับสัมปทานสำหรับแปลงสำรวจหลายแปลง โดยแปลงสำรวจบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียมพ.ศ. ๒๕๑๔ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒ และบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒ ให้บริษัทดังกล่าวคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิสำหรับแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินั้น ๆ เสมือนหนึ่งเป็นบริษัทแยกต่างหากจากกัน

การคำนวณรายได้และรายจ่ายสำหรับแปลงสำรวจตามวรรคหนึ่ง ถ้ารายได้และรายจ่ายรายการใดไม่สามารถแยกกันได้โดยชัดเจน ให้เฉลี่ยรายได้และรายจ่ายตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ รายได้เมื่อได้หักรายจ่ายตามปกติและจำเป็นออกแล้ว ผลลัพธ์เป็นผลกำไรประจำปีหรือผลขาดทุนประจำปี แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่มีผลกำไรประจำปี ให้หักลดหย่อนได้ดังต่อไปนี้

(๑) ผลขาดทุนประจำปีของรอบระยะเวลาบัญชีใด ๆ ในสิบบรรยะเวลาบัญชีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีปัจจุบัน

ผลขาดทุนประจำปี เมื่อได้นำไปหักลดหย่อนในรอบระยะเวลาบัญชีใดแล้วหากยังมีผลขาดทุนประจำปีคงเหลือเป็นจำนวนเท่าใดให้นำไปหักลดหย่อนในรอบระยะเวลาบัญชีต่อไปได้เพียงเท่าจำนวนที่เหลือนั้น แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสิบบรรยะเวลาบัญชี

(๒) เงินบริจาคมทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละ ๑ ของผลกำไรประจำปีหลังจากหักลดหย่อนตาม (๑) แล้ว ทั้งนี้ เฉพาะเงินบริจาคมดังต่อไปนี้

- (ก) เงินที่บริจาคแก่สถานพยาบาลและสถานศึกษาของทางราชการ

^๔ มาตรา ๒๖ (๑๖) เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒

(ข) เงินที่บริจาคเป็นสาธารณประโยชน์แก่องค์กรหรือสถานสาธารณกุศล หรือแก่สถานพยาบาลและสถานศึกษาอื่นนอกจากที่กล่าวใน (ก) ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๙ ในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ให้บริษัทผู้รับโอนถือเอาผลขาดทุนประจำปีคงเหลือของบริษัทผู้โอนเพื่อประโยชน์ในการหักลดหย่อนตามมาตรา ๒๘ (๑) นับแต่รอบระยะเวลาบัญชีที่มีการโอนเป็นต้นไปได้เสมือนหนึ่งว่ามีได้มีการโอนกิจการปิโตรเลียม

ในกรณีที่ค่าตอบแทนที่บริษัทผู้รับโอนจ่ายแก่บริษัทผู้โอนเนื่องในการโอนกิจการปิโตรเลียมต่ำกว่าผลบวกของมูลค่าทรัพย์สินหลังจากหักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนแล้ว กับผลขาดทุนประจำปีคงเหลือของบริษัทผู้โอนแต่สูงกว่ามูลค่าทรัพย์สินดังกล่าว ผลขาดทุนประจำปีคงเหลือที่บริษัทผู้รับโอนจะถือเอาตามวรรคหนึ่ง ให้จำกัดอยู่เพียงเท่าผลต่างระหว่างค่าตอบแทนดังกล่าว กับมูลค่าทรัพย์สินหลังจากหักค่าชดเชยแล้วเท่านั้น ถ้ามีผลขาดทุนประจำปีคงเหลือยกมาจากหลายรอบระยะเวลาบัญชี ให้เฉลี่ยจำนวนส่วนแตกต่างตามส่วนของผลขาดทุนคงเหลือของแต่ละรอบระยะเวลาบัญชี

ในกรณีที่ค่าตอบแทนตามวรรคสองมีจำนวนไม่เกินมูลค่าทรัพย์สินหลังจากหักค่าชดเชยแล้ว บริษัทผู้รับโอนจะถือเอาผลขาดทุนประจำปีคงเหลือของบริษัทผู้โอนเพื่อประโยชน์ในการหักลดหย่อนตามมาตรา ๒๘ (๑) ไม่ได้

บทบัญญัติตามวรรคสองและวรรคสาม มิให้นำมาใช้บังคับในกรณีการโอนสัมปทานตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔

มาตรา ๓๐ ผลกำไรประจำปีเมื่อได้หักลดหย่อนตามมาตรา ๒๘ ออกแล้ว เหลือเท่าใดเป็นกำไรสุทธิที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๒๐

มาตรา ๓๑^{๑๐} (ยกเลิก)

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่บริษัทผู้ได้รับสัมปทานหรือมีส่วนได้เสียร่วมกันในสัมปทานขายน้ำมันดิบให้แก่บริษัทผู้ซื้อเพื่อส่งน้ำมันดิบนั้นทั้งหมดออกนอกราชอาณาจักร ถ้าบริษัทผู้ซื้อต้องเสียภาษีตามมาตรา ๒๐ เป็นจำนวนเท่าใด ให้บริษัทผู้ขายนำภาษีจำนวนนั้นมาเป็นเครดิตหักออกจากภาษีที่บริษัทผู้ขายต้องเสียในรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกันได้ แต่ต้องไม่เกินจำนวนภาษีที่บริษัทผู้ขายต้องเสีย

ในกรณีที่บริษัทผู้ซื้อซื้อน้ำมันดิบในราคาต่ำกว่าราคามาตรฐานและขายไปในราคาที่สูงกว่าราคามาตรฐาน เครดิตที่บริษัทผู้ขายจะหักตามวรรคหนึ่งต้องไม่เกินส่วนของจำนวนภาษีที่บริษัทผู้ซื้อเสียสำหรับผลต่างระหว่างราคามาตรฐานกับราคาที่บริษัทผู้ซื้อซื้อน้ำมันดิบ

ในกรณีที่บริษัทผู้ซื้อซื้อน้ำมันดิบในราคามาตรฐานหรือราคาที่สูงกว่าราคามาตรฐานไม่ให้หักเครดิตตามวรรคหนึ่ง

^{๑๐} มาตรา ๓๑ ยกเลิกโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒

มาตรา ๓๓ การหักต้นทุนจากเงินได้ตามมาตรา ๒๑ ให้หักได้เพียงเท่าผลขาดทุนประจำปีคงเหลือตามมาตรา ๒๘ (๑) ของบริษัทผู้โอนกิจการปิโตรเลียม ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๓

การยื่นแบบแสดงรายการเงินได้

มาตรา ๓๔^{๑๑} บริษัทมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ดังต่อไปนี้

(๑) ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ทุกครั้งรอบระยะเวลาบัญชี

(๒) ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ทุกรอบระยะเวลาบัญชี

การยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตาม (๑) ให้บริษัทมีหน้าที่จัดทำประมาณการกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิที่จะพึงมีสำหรับระยะเวลาบัญชีนั้น

ความในวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่บริษัทซึ่งมีรอบระยะเวลาบัญชีแรกหรือรอบระยะเวลาบัญชีสุดท้ายน้อยกว่าสิบสองเดือน

บริษัทที่มีส่วนได้เสียร่วมกันในสัมปทานแต่ละบริษัท มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้เฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับรายได้ซึ่งเป็นส่วนของบริษัทเอง

บริษัทที่เป็นผู้ได้รับสัมปทานสำหรับแปลงสำรวจหลายแปลงตามมาตรา ๒๖ (๑๖) มีหน้าที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตาม (๑) และ (๒) เสมือนหนึ่งเป็นบริษัทแยกต่างหากจากกัน

มาตรา ๓๕ การยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามหมวดนี้ ให้กรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนบริษัทมีหน้าที่ยื่นแทนบริษัท

ในกรณีที่บริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศมีหน้าที่เสียภาษี ไม่มีกรรมการผู้มีอำนาจทำการแทนบริษัทอยู่ในราชอาณาจักร ให้ผู้ทำกิจการแทนบริษัทที่อยู่ในราชอาณาจักรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเงินได้อันต้องเสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้มีหน้าที่ยื่นแทนบริษัท

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่บริษัทควบเข้ากัน ถ้าบริษัทเดิมยังมีได้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามมาตรา ๓๔ ให้บริษัทที่ตั้งขึ้นใหม่โดยการควบเข้ากันมีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้แทนบริษัทเดิม

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้โอนไม่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ภายในเวลาที่กำหนดและเจ้าพนักงานประเมินได้แจ้งการไม่ยื่นแบบแสดงรายการนั้นต่อบริษัทผู้รับโอนแล้ว ให้บริษัทผู้รับโอนยื่นแบบแสดงรายการเงินได้แทนบริษัทผู้โอน

^{๑๑} มาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่บริษัทเลิกกิจการปิโตรเลียม ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการแทนตามมาตรา ๓๕ มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ ถ้ามีผู้ชำระบัญชี ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการแทนตามมาตรา ๓๕ กับผู้ชำระบัญชีมีหน้าที่ร่วมกันยื่นแบบแสดงรายการเงินได้

มาตรา ๓๙ แบบแสดงรายการเงินได้ ให้ใช้แบบที่อธิบดีกำหนด
ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้กรอกรายการในแบบนั้นโดยครบถ้วน และให้ยื่นเอกสารประกอบตามที่อธิบดีกำหนดไปพร้อมด้วย

มาตรา ๔๐ การยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ ให้ยื่นต่อเจ้าพนักงาน ณ สถานที่ที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๔๑ การยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามมาตรา ๓๔ (๑) ให้ยื่นภายในสองเดือนนับแต่วันสุดท้ายของวันครบกำหนดครั้งรอบระยะเวลาบัญชีนั้น และการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามมาตรา ๓๔ (๒) ให้ยื่นภายในห้าเดือนนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี^{๑๒}

การยื่นแบบแสดงรายการตามมาตรา ๓๗ ให้ยื่นภายในเวลาที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งการไม่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ของบริษัทผู้โอนกิจการปิโตรเลียม

การยื่นแบบแสดงรายการตามมาตรา ๕๙ ให้ยื่นภายในเวลาที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนด

หมวด ๔

การชำระภาษี

มาตรา ๔๒ การชำระภาษีตามมาตรา ๒๐ ให้ชำระต่อเจ้าพนักงาน ณ สถานที่ที่อธิบดีกำหนด

การชำระภาษีตามวรรคหนึ่ง บริษัทจะยื่นคำขอชำระเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลใดก็ได้ เมื่ออธิบดีโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีพิจารณาเห็นสมควรจะอนุมัติให้ชำระเป็นเงินตราต่างประเทศสกุลนั้นตามเงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดก็ได้

มาตรา ๔๓ ถ้ามีภาษีต้องเสีย ให้บริษัทที่มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามหมวด ๓ ชำระภาษีภายในห้าเดือนนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้

ในกรณีตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ มีหน้าที่ชำระภาษีร่วมกับบริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศด้วย

^{๑๒} มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔)

มาตรา ๔๓ ทวิ^{๑๓} การยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามมาตรา ๓๔ (๑) ถ้ามีภาษีต้องเสีย ให้บริษัทคำนวณและชำระภาษีจากจำนวนกึ่งหนึ่งของประมาณการกำไรสุทธิตามมาตรา ๓๔วรรคสอง พร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้

ภาษีที่ชำระตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นเครดิตในการคำนวณภาษีที่ต้องชำระตามมาตรา ๔๓

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่เจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินตามหมวด ๖ ให้ผู้มีหน้าที่ชำระภาษีชำระภาษีนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งการประเมิน เว้นแต่การประเมินตามมาตรา ๕๕ ให้ชำระภาษีภายในเวลาที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนด

หมวด ๕
การหักภาษี ณ ที่จ่าย

มาตรา ๔๕ ให้บริษัทซึ่งเป็นผู้จ่ายเงินได้ตามมาตรา ๒๑ มีหน้าที่

(๑) หักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายทุกคราวที่จ่ายเงินได้นั้นในอัตราตามมาตรา ๒๑

(๒) ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย

(๓) นำส่งภาษีที่ต้องหักตาม (๑)

การหักภาษีตาม (๑) ให้คำนวณหักตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๖ การยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายตามหมวดนี้ ให้กรรมการผู้มิอำนาจทำการแทนบริษัทมีหน้าที่ยื่นแทนบริษัท

ในกรณีที่บริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ไม่มีกรรมการผู้มิอำนาจทำการแทนบริษัทอยู่ในราชอาณาจักร ให้ผู้ทำกิจการแทนบริษัทที่อยู่ในราชอาณาจักรในส่วนที่เกี่ยวกับเงินได้ที่จ่ายตามมาตรา ๒๑ มีหน้าที่ยื่นแทนบริษัท

มาตรา ๔๗ ในกรณีที่บริษัทควบเข้ากัน ถ้าบริษัทซึ่งเป็นผู้จ่ายเงินได้ตามมาตรา ๒๑ ยังมิได้ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย ให้บริษัทที่ตั้งขึ้นใหม่โดยการควบเข้ากัน มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายแทนบริษัทเดิม

มาตรา ๔๘ ในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้โอนไม่ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายภายในเวลาที่กำหนด และเจ้าพนักงานประเมินได้แจ้งการไม่ยื่นแบบแสดงรายการนั้นต่อบริษัทผู้รับโอนแล้ว ให้บริษัทผู้รับโอนยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายแทนบริษัทผู้โอน

---

^{๑๓} มาตรา ๔๓ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่บริษัทเลิกกิจการปิโตรเลียม ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการแทนตามมาตรา ๔๖ มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย ถ้ามีผู้ชำระบัญชีให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการแทนตามมาตรา ๔๖ กับผู้ชำระบัญชีมีหน้าที่ร่วมกันยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย

มาตรา ๕๐ แบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย ให้ใช้แบบที่อธิบดีกำหนด ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย กรอกรายการในแบบนั้นโดยครบถ้วน และให้ยื่นเอกสารประกอบตามที่อธิบดีกำหนดไปพร้อมด้วย

มาตรา ๕๑ การยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายให้ยื่นภายในเจ็ดวันนับแต่วันจ่ายเงินได้ตามมาตรา ๒๑

การยื่นแบบแสดงรายการตามมาตรา ๔๘ ให้ยื่นภายในเวลาที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งการไม่ยื่นแบบแสดงรายการของบริษัทผู้โอนกิจการปิโตรเลียม

การยื่นแบบแสดงรายการตามมาตรา ๕๙ ให้ยื่นภายในเวลาที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนด

มาตรา ๕๒ ให้บริษัทที่มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายนำส่งภาษีในเจ็ดวันนับแต่วันจ่ายเงินได้ตามมาตรา ๒๑ พร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา ๕๑

ในกรณีตามมาตรา ๔๖ วรรคสอง ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย มีหน้าที่นำส่งภาษีร่วมกับบริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศด้วย

มาตรา ๕๓ ในกรณีที่เจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินตามหมวด ๖ ให้ผู้มีหน้าที่นำส่งภาษีนำส่งภาษีนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งการประเมิน เว้นแต่การประเมินตามมาตรา ๕๙ให้นำส่งภาษีภายในเวลาที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนด

มาตรา ๕๔ การยื่นแบบแสดงรายการและการนำส่งภาษีตามหมวดนี้ให้ยื่นและนำส่งต่อเจ้าพนักงาน ณ สถานที่ที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๕๕ ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ซึ่งมีได้หักภาษีหรือหักภาษีโดยไม่ถูกต้องก็ไม่ต้องรับผิดชอบร่วมกับบุคคลซึ่งได้รับเงินได้ตามมาตรา ๒๑ ในการชำระภาษีนั้น

ในกรณีที่ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ได้หักภาษี ณ ที่จ่ายไว้แล้ว แต่มิได้นำส่งภาษีหรือนำส่งภาษีโดยไม่ถูกต้องก็ดี ให้บุคคลซึ่งได้รับเงินได้ตามมาตรา ๒๑ พ้นความรับผิดชอบในการเสียภาษีเท่าจำนวนที่ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย ได้หักภาษีไว้ และให้ผู้มีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย รับผิดชอบในการชำระภาษีนั้นแต่ฝ่ายเดียว

หมวด ๖

อำนาจเจ้าพนักงานประเมิน

มาตรา ๕๖ เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินภาษี เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อ

(๑) ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้มิได้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ภายในเวลาที่กำหนด

(๒) ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ไว้ไม่ถูกต้องหรือมีข้อผิดพลาด ทำให้จำนวนภาษีที่ต้องเสียคลาดเคลื่อนไป

(๓) บริษัทหรือผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกของเจ้าพนักงานประเมินหรือไม่ตอบคำถามของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจไต่สวนโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือไม่สามารถแสดงหลักฐานในการคำนวณภาษี หรือ

(๔) บริษัทมิได้หักภาษี ณ ที่จ่าย หรือมิได้ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย หรือมิได้นำส่งภาษีโดยถูกต้องตามหมวด ๕

มาตรา ๕๗ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๖ เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจ

(๑) จัดทำรายการลงในแบบแสดงรายการเงินได้ตามหลักฐานที่เห็นว่าถูกต้อง เมื่อมิได้มีการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมรายการในแบบแสดงรายการเงินได้หรือในเอกสารที่ยื่นประกอบแบบแสดงรายการเงินได้เพื่อให้ถูกต้อง

(๓) ปรับปรุงจำนวนรายได้และรายจ่ายของบริษัทเพื่อให้ได้จำนวนที่บริษัทควรได้รับ และจ่ายถ้าหากบริษัทได้ดำเนินการโดยอิสระ แต่บริษัทมิได้ดำเนินการโดยอิสระเพราะมีความสัมพันธ์ในด้านทุนหรือการจัดการกับบริษัทหรือบุคคลอื่น

(๔) กำหนดราคาหรือมูลค่าของทรัพย์สินหรือกิจการปิโตรเลียมตามราคาตลาดในวันโอน เมื่อการโอนทรัพย์สินหรือกิจการปิโตรเลียมนั้นไม่มีค่าตอบแทนหรือมีค่าตอบแทนต่ำกว่าราคาตลาดโดยไม่มีเหตุอันสมควร

(๕) กำหนดกำไรสุทธิหรือเงินได้ตามที่รู้เห็นหรือพิจารณาว่าถูกต้องเมื่อมีกรณีตามมาตรา ๕๖ (๓)

มาตรา ๕๘ ในการดำเนินการตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรา ๕๗ เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจ

(๑) ออกหมายเรียกผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้หรือแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายและออกหมายเรียกพยานมาให้ถ้อยคำ

(๒) ออกคำสั่งให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ หรือแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายและออกคำสั่งให้พยานตอบคำถามเป็นหนังสือ หรือส่งบัญชีหลักฐาน รายงานหรือเอกสารอื่นอันควรแก่กรณีมาตรวจสอบได้ส่วน

ทั้งนี้ ต้องให้เวลาแก่ผู้รับหมายเรียกหรือคำสั่งไม่น้อยกว่าเจ็ดวันนับแต่วันได้รับหมายเรียกหรือคำสั่งนั้น

มาตรา ๕๙ ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการจัดเก็บภาษี เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจสั่งให้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้หรือแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย และมีอำนาจประเมินภาษี สั่งให้เสียภาษีหรือนำส่งภาษีก่อนกำหนดเวลาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๐ เมื่อเจ้าพนักงานประเมินได้ประเมินแล้ว ให้แจ้งการประเมินเป็นหนังสือไปยังบริษัทหรือผู้มีหน้าที่ชำระภาษีหรือนำส่งภาษี ในกรณีนี้จะอุทธรณ์การประเมินก็ได้ เว้นแต่การประเมินตามมาตรา ๕๖ (๓) ห้ามมิให้อุทธรณ์การประเมิน

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้นำบทบัญญัติตามประมวลรัษฎากรที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์มาใช้บังคับ

มาตรา ๖๑ การประเมินของเจ้าพนักงานประเมินให้กระทำได้ภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ห้าปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง หรือวันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาที่อธิบดีขยายหรือเลื่อนออกไปตามมาตรา ๕ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่บริษัทได้ยื่นแบบแสดงรายการภายในกำหนดเวลาดังกล่าว

(๒) ห้าปีนับแต่วันที่บริษัทยื่นแบบแสดงรายการเงินได้หรือแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย ทั้งนี้ เฉพาะในกรณีที่บริษัทยื่นแบบแสดงรายการภายหลังวันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลาดังกล่าวใน (๑) แต่ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการ

(๓) สิบปีนับแต่วันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการเงินได้หรือแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย ในกรณีที่บริษัทมิได้ยื่นแบบแสดงรายการหรือยื่นแบบแสดงรายการเท็จเพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษีหรือการนำส่งภาษี หรือยื่นแบบแสดงรายการโดยแสดงจำนวนรายได้หรือภาษีที่ต้องนำส่งขาดไปเกินร้อยละ ๒๕ ของจำนวนรายได้หรือภาษีที่ต้องนำส่งในแบบแสดงรายการ

หมวด ๗

เบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

มาตรา ๖๒^{๑๔} ให้บริษัทเสียเบี้ยปรับในกรณีและตามอัตราดังต่อไปนี้

^{๑๔} มาตรา ๖๒ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๓๒

(๑) ถ้ามีได้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามมาตรา ๓๔ (๑) ภายในกำหนดเวลาตาม มาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง หรือยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามมาตรา ๓๔ (๑) ภายในกำหนดเวลา โดย แสดงประมาณการกำไรสุทธิตามมาตรา ๓๔ วรรคสอง ขาดไปเกินร้อยละ ๒๕ ของกำไรสุทธิในรอบ ระยะเวลาบัญชีนั้นโดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้เสียเบี้ยปรับอีกร้อยละ ๒๐ ของภาษีที่ต้องชำระตาม มาตรา ๔๓ ทวิ หรือของภาษีที่ชำระขาด แล้วแต่กรณี

(๒) ถ้ามีได้ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๔๑ วรรค หนึ่ง หรือภายในกำหนดเวลาตามมาตรา ๓๔ (๒) ที่ขยายหรือเลื่อนออกไปตามมาตรา ๕ ให้เสีย เบี้ยปรับอีกหนึ่งเท่าของภาษี

(๓) ถ้ายื่นแบบแสดงรายการเงินได้ไม่ถูกต้องหรือมีข้อผิดพลาดทำให้จำนวนภาษีที่ ต้องเสียลดน้อยลง ให้เสียเบี้ยปรับอีกร้อยละ ๒๐ ของภาษีที่ประเมินเพิ่มเติม

(๔) ถ้ามิได้หักภาษี ณ ที่จ่าย หรือมิได้ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายภายใน กำหนดเวลาตามหมวด ๕ หรือยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายไม่ถูกต้อง ทำให้จำนวนภาษีที่ นำส่งนั้นน้อยไปกว่าจำนวนที่ควรต้องนำส่ง ให้เสียเบี้ยปรับอีกร้อยละ ๒๐ ของภาษีที่มีได้หัก ณ ที่จ่าย หรือที่มีได้ยื่นแบบแสดงรายการหรือที่ยื่นแบบแสดงรายการขาดไป แล้วแต่กรณี

มาตรา ๖๓ บริษัทใดมิได้ชำระหรือนำส่งภาษีภายในกำหนดเวลาตามหมวด ๔ หรือ หมวด ๕ หรือชำระหรือนำส่งขาดจากจำนวนที่ควรต้องชำระหรือนำส่ง ให้เสียเงินเพิ่มอีกร้อยละ ๑ ต่อเดือนหรือเศษของเดือนของภาษีที่ต้องชำระหรือชำระขาดหรือที่ต้องนำส่งหรือนำส่งขาด โดยไม่ รวมเบี้ยปรับตามมาตรา ๖๒ การคำนวณเงินเพิ่มดังกล่าวมิให้คิดทบต้น

ในกรณีที่อยู่บังคับสั่งให้ขยายหรือเลื่อนกำหนดเวลาชำระหรือนำส่งภาษีตามมาตรา ๕ และได้มีการชำระหรือนำส่งภาษีภายในกำหนดเวลาที่ขยายหรือเลื่อนให้ นั้น เงินเพิ่มตามวรรคหนึ่งให้ ลดลงเหลือร้อยละ ๐.๕ ต่อเดือนหรือเศษของเดือน

การคำนวณเงินเพิ่มทุกกรณีตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เริ่มนับแต่วันสุดท้ายแห่ง กำหนดเวลายื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง หรือวันสุดท้ายแห่งกำหนดเวลา ยื่นแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่ายตามมาตรา ๕๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี เว้นแต่การประเมิน ตามมาตรา ๕๔ ให้เริ่มนับแต่วันสุดท้ายแห่งเวลาที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนด

เงินเพิ่มตามมาตรานี้มิให้เกินจำนวนภาษีที่ต้องชำระหรือนำส่งโดยไม่รวมเบี้ยปรับ

มาตรา ๖๔ เบี้ยปรับและเงินเพิ่มอาจงดหรือลดลงได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๕ เพื่อให้ได้รับชำระเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม ให้ถือว่าเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม ตามหมวดนี้เป็นภาษี

หมวด ๗ ทวิ

บทบัญญัติเฉพาะกรณี^{๑๕}

มาตรา ๖๕ ทวิ^{๑๖} ความในหมวดนี้ให้ใช้บังคับแก่บริษัทซึ่งได้ทำสัญญาปิโตรเลียมก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และได้ทำสัญญาซื้อขายก๊าซธรรมชาติกับองค์การก๊าซธรรมชาติแห่งประเทศไทยก่อนปี พ.ศ. ๒๕๑๒ และบริษัทอื่นตามที่จะได้มีพระราชกฤษฎีกากำหนด

ให้นำบทนิยามคำว่า “เงินได้” “จำหน่าย” และ “บริษัท” ในมาตรา ๖๕ ตริ มาใช้แทนบทนิยามของคำเหล่านั้นในมาตรา ๔ และให้นำความในมาตรา ๖๕ จัดว่ามาตรา ๖๕ เบญจ มาตรา ๖๕ ฉ มาตรา ๖๕ สัตต มาตรา ๖๕ อัฐ มาตรา ๖๕ นว มาตรา ๖๕ ทศ และมาตรา ๖๕ เอกาทศ มาใช้บังคับแทนความในมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๑ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ตามลำดับ สำหรับบริษัทตามวรรคหนึ่ง

มีให้นำคำนิยาม “ราคามาตรฐาน” ในมาตรา ๔ กับความในมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับกับบริษัทตามวรรคหนึ่ง

ให้นำบทบัญญัติในหมวดอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับบริษัทตามวรรคหนึ่งได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวดนี้ และที่ใดบัญญัติถึง “เงินได้” “จำหน่าย” หรือ “บริษัท” ให้หมายถึง “เงินได้” “จำหน่าย” หรือ “บริษัท” ตามลำดับตามหมวดนี้ และที่ใดที่อ้างถึง มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๓๑ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๓ ให้หมายถึงมาตรา ๖๕ จัดว่า มาตรา ๖๕ เบญจ มาตรา ๖๕ ฉ มาตรา ๖๕ สัตต มาตรา ๖๕ อัฐ มาตรา ๖๕ นว มาตรา ๖๕ ทศ และมาตรา ๖๕ เอกาทศ ตามลำดับตามหมวดนี้

มาตรา ๖๕ ตริ^{๑๗} ในหมวดนี้

“เงินได้” หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้มาอันอาจคิดคำนวณได้เป็นเงินและหมายความรวมถึงภาษีอากรที่มีผู้อื่นออกแทนให้

“จำหน่าย” หมายความว่า ส่งปิโตรเลียมออกนอกราชอาณาจักร ส่งปิโตรเลียมไปยังโรงกลั่นน้ำมันหรือสถานที่เก็บรักษาเพื่อการกลั่นปิโตรเลียมของบริษัท นำปิโตรเลียมที่ต้องเสียค่าภาคหลวงไปใช้ในกิจการใด ๆ ของบริษัทโดยไม่มีการขาย หรือโอนปิโตรเลียมที่ต้องเสียค่าภาคหลวง ไปโดยไม่มีค่าตอบแทน

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมซึ่งได้รับสัมปทานหรือมีส่วนได้เสียร่วมกันในสัมปทาน

มาตรา ๖๕ จัดว่า^{๑๘} บริษัทมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ดังต่อไปนี้

^{๑๕} หมวด ๗ ทวิ บทบัญญัติเฉพาะกรณี มาตรา ๖๕ ทวิ ถึงมาตรา ๖๕ เดรส เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๑๖} มาตรา ๖๕ ทวิ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๑๗} มาตรา ๖๕ ตริ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๑๘} มาตรา ๖๕ จัดว่า เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

(๑) ภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชีในอัตราที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๓๕ แต่ไม่เกินร้อยละ ๔๘ ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม

(๒) ภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละ ๒๓.๐๘ ของเงินกำไรที่เหลือจากการชำระภาษีเงินได้ตาม (๑) หรือเงินประเภทอื่นใดที่กันไว้จากกำไรดังกล่าว หรือที่ถือว่าเป็นเงินกำไรดังกล่าว ทั้งนี้ เฉพาะจำนวนที่จำหน่ายออกนอกราชอาณาจักร

เพื่อประโยชน์ในการคำนวณภาษีเงินได้ตาม (๒) ให้ถือภาษีเงินได้ตาม (๒) นั้น เป็นเงินกำไรที่จำหน่ายออกนอกราชอาณาจักรด้วย

มาตรา ๖๕ เบญจ^{๑๔} ในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้รับโอน จ่ายเงินได้ที่เป็นเงินค่าสิทธิ เงินปี หรือเงินได้ประจำเนื่องจากการโอนนั้น โดยเงินดังกล่าวไม่อาจ กำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน ให้บุคคลซึ่งได้รับเงินได้นั้นมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในอัตราที่กำหนด โดยพระราชกฤษฎีกาซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ แต่ไม่เกินร้อยละ ๖๐ ของเงินได้หลังจากหัก ต้นทุนตามมาตรา ๓๓ แล้ว

บุคคลใดได้รับดอกเบี้ยเงินกู้ยืมจากบริษัท บุคคลนั้นมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้สำหรับ ดอกเบี้ยนั้นในอัตรารวมร้อยละหนึ่ง และให้นำภาษีที่ถูกหักไว้ ณ ที่จ่ายและนำส่งแล้วตามมาตรา ๔๕ มาเป็นเครดิตหักออกจากภาษีที่ต้องเสีย

บุคคลใดได้รับเงินปันผลหรือส่วนแบ่งของกำไรจากบริษัทที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตาม มาตรา ๖๕ จัตวา (๑) แต่ไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๖๕ จัตวา (๒) บุคคลนั้นมีหน้าที่เสียภาษี เงินได้ในอัตราร้อยละ ๒๓.๐๘ ของเงินปันผลหรือส่วนแบ่งของกำไรนั้น และให้นำภาษีที่ถูกหักไว้ ณ ที่ จ่ายและนำส่งแล้วตามมาตรา ๔๕ มาเป็นเครดิตหักออกจากภาษีที่ต้องเสีย

มาตรา ๖๕ ฉ^{๑๕} ภายใต้บังคับมาตรา ๖๕ สัตต และมาตรา ๖๕ อัฐ รัายจ่าย ตามปกติและจำเป็นให้จำกัดอยู่เฉพาะแต่รายจ่ายที่บริษัทสามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นรายจ่ายตามปกติ และจำเป็นในจำนวนไม่เกินสมควร และได้จ่ายไปทั้งหมดเฉพาะในกิจการปิโตรเลียมไม่ว่าจะจ่ายใน หรือนอกราชอาณาจักร และภายในข้อจำกัดดังกล่าวให้รวมถึง

(๑) ค่าเช่าหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในการเช่าทรัพย์สิน

(๒) ค่าแรงงาน ค่าบริการ ค่าวัสดุสิ้นเปลือง และรายจ่ายทำนองเดียวกันอย่างอื่นที่ ใช้ในการเจาะเพื่อสำรวจหรือเพื่อผลิต

(๓) ค่ารับรอง

(๔) หนี้สูญที่จำหน่ายจากบัญชี

(๕) เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญ

(๖) ค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุน

(๗) ค่าภาคหลวง ไม่ว่าจะชำระเป็นตัวเงินหรือปิโตรเลียม

^{๑๔} มาตรา ๖๕ เบญจ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๑๕} มาตรา ๖๕ ฉ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

(๘) รายจ่ายของสำนักงานใหญ่เท่าที่จัดสรรได้โดยสมควรว่าเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมของบริษัท

(๙) ราคาทุนของทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ ที่หักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนแล้วสำหรับรายได้ตามมาตรา ๒๒ (๔)

(๑๐) ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมเฉพาะที่บริษัทพิสูจน์ได้ว่าบุคคลใดเป็นผู้รับและได้หักภาษีไว้ ณ ที่จ่าย สำหรับการจ่ายดอกเบี้ยนั้นแล้วตามมาตรา ๔๕

มาตรา ๖๕ สัตต^{๒๑} รายการที่มีให้ถือเป็นรายจ่ายตามปกติและจำเป็นให้รวมถึง

(๑) รายจ่ายที่เป็นทุนหรือรายจ่ายในการต่อเติม เปลี่ยนแปลง ขยายออก หรือทำให้ดีขึ้นซึ่งทรัพย์สิน

รายจ่ายที่เป็นทุนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า รายจ่ายที่จ่ายไปเพื่อได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อมโดยทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นมีผลต่อกิจการเป็นเวลาเกินหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชีและให้หมายความรวมถึงผลขาดทุนที่เกิดขึ้นก่อนรอบระยะเวลาบัญชีแรกตามมาตรา ๖๕ อัญญัติ (๑) วรรคสอง และรายจ่ายตามปกติ และจำเป็นที่จ่ายไปก่อนรอบระยะเวลาบัญชีแรกตามมาตรา ๖๕ อัญญัติ (๑) วรรคสองด้วย

(๒) รายจ่ายที่เป็นการส่วนตัว หรือการให้โดยเสนหา หรือรายจ่ายที่เป็นการบริจาคม

(๓) ผลเสียหายอันอาจได้กลับคืนเนื่องจากการประกัน หรือสัญญาคุ้มกันใด ๆ

(๔) รายจ่ายเพื่อตอบแทนทุนหรือทรัพย์สินของบริษัท

(๕) เงินสำรองหรือเงินสมทบกองทุนใด ๆ เว้นแต่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๕ ฉ (๕)

(๖) ภาษีเงินได้ เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มที่บริษัทต้องเสียตามพระราชบัญญัตินี้ หรือที่ต้องเสียในต่างประเทศ

(๗) รายจ่ายเพื่อกิจการหรือเพื่อประโยชน์ในการหามาซึ่งเงินได้อันไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) รายจ่ายที่บริษัทพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

(๙) ค่าธรรมเนียมการสงวนพื้นที่และเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

(๑๐) ค่าปรับทางอาญา

มาตรา ๖๕ อัญญัติ^{๒๒} การคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิตามหมวดนี้ ให้เป็นไปดังต่อไปนี้

(๑) กำไรสุทธิต้องคำนวณเป็นรายรอบระยะเวลาบัญชี

รอบระยะเวลาบัญชีแรก ให้เริ่มนับแต่วันที่บริษัทขายหรือจำหน่ายปิโตรเลียมที่ต้องเสียค่าภาคหลวงเป็นครั้งแรก แต่ถ้าอธิบดีอนุมัติให้บริษัทเลือกนับแต่วันใดวันหนึ่งของเดือนเดียวกันก่อนวันที่บริษัทขายหรือจำหน่ายปิโตรเลียมนั้นเป็นครั้งแรก ก็ให้เริ่มนับแต่วันที่บริษัทเลือก ส่วนรอบระยะเวลาบัญชีต่อ ๆ ไปให้เริ่มนับแต่วันสิ้นสุรอบระยะเวลาบัญชีก่อน

^{๒๑} มาตรา ๖๕ สัตต เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๒๒} มาตรา ๖๕ อัญญัติ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

รอบระยะเวลาบัญชีให้มีกำหนดสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้จะมีการกำหนดน้อยกว่าสิบสองเดือนก็ได้

(ก) บริษัทถือเอาวันใดวันหนึ่งเป็นวันสิ้นสุดของรอบระยะเวลาบัญชีแรก

(ข) ในกรณีที่บริษัทเลิกกิจการปีใดก็ตาม ให้ถือวันเลิกกิจการปีใดก็ตามเป็นวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี

(ค) บริษัทได้รับอนุมัติจากอธิบดีให้เปลี่ยนวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี

ในกรณีที่บริษัทโอนสิทธิใดๆ ตามสัมปทานก่อนวันเริ่มรอบระยะเวลาบัญชีแรกตามวรรคสอง เพื่อประโยชน์ในการคำนวณกำไรสุทธิเนื่องจากการโอนสิทธิเช่นว่านั้น ให้ถือวันโอนเป็นวันแรกและวันสิ้นสุดของรอบระยะเวลาบัญชี และในระยะเวลาตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าวจนถึงวันเริ่มรอบระยะเวลาบัญชีแรกตามวรรคสอง ให้ถือว่าไม่มีรอบระยะเวลาบัญชี

(๒) ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งหมวด ๒ และหมวดนี้ วิธีการ หลักเกณฑ์ และการปฏิบัติทางบัญชีเพื่อคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิของบริษัทให้เป็นไปตามวิธีการ หลักเกณฑ์ และการปฏิบัติทางบัญชีที่เหมาะสมซึ่งใช้อยู่เป็นปกติในอุตสาหกรรมปีใดก็ตาม

(๓) ยอดเงินได้จากการขายปีใดก็ตามตามมาตรา ๒๒ (๑) ให้ถือตามราคาที่ได้รับหรือมีสิทธิได้รับจากการขายปีใดก็ตามหรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากปีใดก็ตามนั้น

(๔) มูลค่าของปีใดก็ตามตามมาตรา ๒๒ (๒) ให้คำนวณตามราคาตลาด

ในกรณีที่มีการส่งปีใดก็ตามไปยังโรงกลั่นน้ำมันหรือสถานที่เก็บรักษาเพื่อการกลั่นน้ำมันของบริษัท ให้กำหนดมูลค่าของปีใดก็ตามตามวรรคหนึ่งในวันที่มีการขายหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปีใดก็ตามนั้น และรวมเป็นเงินได้ในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีการขายหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปีใดก็ตามนั้น ในกรณีที่มีการจำหน่ายปีใดก็ตามโดยประการอื่น ให้กำหนดมูลค่าของปีใดก็ตามตามวรรคหนึ่งในเวลาที่มีการจำหน่ายและรวมเป็นเงินได้ในปีที่มีการจำหน่ายนั้น

การกำหนดราคาตลาดและปริมาณของปีใดก็ตามที่จะต้องนำมูลค่ามารวมเป็นเงินได้ตามวรรคสอง ให้เฉลี่ยเงินได้ทั้งหมดที่ได้จากการขายผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปีใดก็ตามหรือมูลค่าตามราคาตลาดของผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปีใดก็ตามที่ส่งออกนอกราชอาณาจักรทั้งหมดแล้วแต่กรณี เป็นมูลค่าของปีใดก็ตามนั้น ทั้งนี้ ตามวิธีการ หลักเกณฑ์ และการปฏิบัติทางบัญชีที่เหมาะสมซึ่งใช้อยู่เป็นปกติในอุตสาหกรรมปีใดก็ตาม แต่มิให้ถือว่ามีขายหรือส่งออกนอกราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปีใดก็ตามดังกล่าวในรอบระยะเวลาบัญชีใด ๆ หลังจากรอบระยะเวลาบัญชีที่ส่งปีใดก็ตามนั้นไปยังโรงกลั่น เว้นแต่บริษัทพิสูจน์ได้ว่ายังมิได้มีการขายหรือส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการกลั่นปีใดก็ตามนั้น

(๕) มูลค่าของปีใดก็ตามตามมาตรา ๒๒ (๓) ให้คำนวณตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยปีใดก็ตามที่เกี่ยวกับการคำนวณมูลค่าปีใดก็ตามที่ส่งชำระเป็นค่าภาคหลวง

(๖) ถ้าบริษัทหนึ่งที่มีส่วนได้เสียร่วมกันในสัมปทาน ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการสำรวจปีใดก็ตามหรือการพัฒนาแหล่งปีใดก็ตามเพื่อให้ได้มาซึ่งส่วนได้เสียนั้น แต่ค่าใช้จ่ายนั้นมิได้เสียให้แก่บริษัทอื่นที่มีส่วนได้เสียร่วมกันในสัมปทาน ค่าใช้จ่ายดังกล่าวมิให้ถือเป็นเงินได้ของบริษัทอื่นนั้น

(๗) ค่าขาดขายรายจ่ายที่เป็นทุน ให้หักได้เฉพาะตามประเภท อัตรา และเงื่อนไขที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

(๘) ค่าแรงงาน ค่าบริการ ค่าวัสดุสิ้นเปลือง และรายจ่ายทำนองเดียวกันอย่างอื่นที่ใช้ในการเจาะเพื่อสำรวจหรือเพื่อผลิตปิโตรเลียม บริษัทจะถือเป็นรายจ่ายที่เป็นทุนในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีรายจ่ายนั้นก็ได้

(๙) ค่ารับรอง ให้หักเป็นรายจ่ายได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

(๑๐) ราคาทรัพย์สินอื่นนอกจากสินค้า ให้ถือตามราคาทุน ถ้าราคาทุนเป็นเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเป็นเงินตราไทยเช่นเดียวกับวิธีการตาม (๑๒) ราคาทุนดังกล่าวอาจลดลงได้โดยการหักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนตาม (๗) แต่ห้ามมิให้ตีราคาลดลง ส่วนการตีราคาเพิ่มขึ้นให้กระทำได้เท่าที่บัญญัติไว้ในประมวลรัษฎากร

(๑๑) ราคาสินค้าคงเหลือในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีจะคำนวณตามราคาทุนก็ได้ หรือจะคำนวณตามราคาทุนหรือราคาตลาด แล้วแต่อย่างใดจะน้อยกว่าก็ได้ และให้ถือราคานี้เป็นราคาสินค้าคงเหลือยกมาสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีใหม่

การคำนวณราคาทุนตามวรรคหนึ่งนั้น เมื่อได้คำนวณตามหลักเกณฑ์ใดตามวิชาการบัญชีแล้วให้ใช้หลักเกณฑ์นั้นตลอดไป เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากอธิบดีจึงจะเปลี่ยนหลักเกณฑ์ได้

(๑๒) เงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศที่รับมาหรือจ่ายไปในช่วงรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณมูลค่าเป็นเงินตราไทยตามอัตราที่ได้ซื้อขายเงินตราต่างประเทศนั้น

ในกรณีที่มีได้มีการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเงินตราต่างประเทศ หนี้สินหรือสิทธิเรียกร้องนั้นตามอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยในรอบระยะเวลาหนึ่งเดือนก่อนเดือนที่ได้รับมาหรือจ่ายไป โดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยรายวันที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้

(๑๓) เงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศเหลืออยู่ในวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณมูลค่าเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยหลังสุดที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายในรอบระยะเวลาบัญชี แล้วแต่กรณี ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้

(๑๔) หนี้สูญจะจำหน่ายจากบัญชีได้ต่อเมื่อได้ปฏิบัติการโดยสมควรเพื่อให้ได้รับชำระหนี้แล้ว หนี้สูญรายได้ที่ได้จำหน่ายแล้วถ้าได้รับชำระในภายหลังให้นำมาคำนวณเป็นรายได้ของรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับชำระนั้น

(๑๕) เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญ จะถือเป็นรายจ่ายได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับในรอบระยะเวลาบัญชีและต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขต่อไปนี้

(ก) กองทุนได้ตั้งไว้เพื่อประโยชน์แก่ลูกจ้างโดยเฉพาะ

(ข) เงินกองทุนต้องแยกไว้ต่างหากให้พ้นจากการครอบครองของบริษัท

(ค) เงินกองทุนจะนำไปใช้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นไม่ได้นอกจากเพื่อประโยชน์แก่กองทุนโดยเฉพาะ

(ง) เงินสมทบกองทุนต้องไม่กลับคืนมาเป็นของบริษัทอีก และ

(จ) เงินสมทบกองทุนต้องจ่ายตามข้อผูกพันที่มีระเบียบว่าด้วยกองทุนกำหนดไว้เป็นหนังสือ

มาตรา ๖๕ นว^{๒๓} ในกรณีที่มีบริษัทที่มีเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๖๕ จัตวา (๒) หรือมีหน้าที่หักภาษีไว้ ณ ที่จ่ายตามมาตรา ๔๕ สำหรับเงินได้ตามมาตรา ๖๕ เบญจ วรรคสาม ในรอบระยะเวลาบัญชีใด ให้บริษัทได้รับเครดิตเพื่อหักออกจากภาษีดังกล่าวสำหรับปีโทรเลียมที่ผลิตได้เพื่อใช้ในราชอาณาจักรเป็นจำนวนเงินตามอัตราดังต่อไปนี้

(๑) ร้อยละ ๔.๓๗๕ ของยอดเงินได้จากการขายปีโทรเลียมหรือมูลค่าของปีโทรเลียมที่จำหน่ายหรือมูลค่าของปีโทรเลียมที่ส่งชำระเป็นค่าภาคหลวงตามมาตรา ๒๒ (๑) (๒) และ (๓) สำหรับปีโทรเลียมที่ผลิตจากแปลงสำรวจที่กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ*กำหนดว่าเป็นแปลงสำรวจในทะเลที่มีน้ำลึกเกิน ๒๐๐ เมตร

(๒) ร้อยละ ๖.๒๕ ของยอดเงินได้จากการขายปีโทรเลียมหรือมูลค่าของปีโทรเลียมที่จำหน่ายหรือมูลค่าของปีโทรเลียมที่ส่งชำระเป็นค่าภาคหลวงตามมาตรา ๒๒ (๑) (๒) และ (๓) สำหรับปีโทรเลียมที่ผลิตจากแปลงสำรวจนอกจาก (๑)

การนำเครดิตมาหักจากภาษีตามวรรคหนึ่ง ให้อยู่ภายใต้ข้อจำกัดดังต่อไปนี้

(๑) เครดิตที่เกิดขึ้นในรอบระยะเวลาบัญชีใด จะต้องไม่เกินภาษีตามมาตรา ๖๕ จัตวา (๑) และ (๒) สำหรับกำไรที่ได้ในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น หรือภาษีตามมาตรา ๖๕ จัตวา (๑) และมาตรา ๖๕ เบญจ วรรคสามแล้วแต่กรณี

(๒) เครดิตที่จะนำมาหักในรอบระยะเวลาบัญชีใด จะต้องไม่เกินภาษีที่ต้องเสียตามมาตรา ๖๕ จัตวา (๒) สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีนั้น หรือไม่เกินภาษีที่ต้องเสียตามมาตรา ๖๕ เบญจ วรรคสาม สำหรับรอบระยะเวลาบัญชีนั้น ซึ่งต้องหักไว้ ณ ที่จ่ายตามมาตรา ๔๕ แล้วแต่กรณี ถ้ายังมีเครดิตเหลืออยู่ ให้ยกเครดิตส่วนที่เหลือนั้นไปหักในรอบระยะเวลาบัญชีต่อ ๆ ไปได้

มาตรา ๖๕ ทศ^{๒๔} การยื่นแบบแสดงรายการเงินได้สำหรับเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๖๕ จัตวา (๑) หรือมาตรา ๖๕ เบญจ ให้อื่นภายในห้าเดือนนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี สำหรับเงินได้ที่ต้องเสียภาษีเงินได้ตามมาตรา ๖๕ จัตวา (๒) ให้อื่นภายในเจ็ดวันนับแต่วันจำหน่าย

การยื่นแบบแสดงรายการตามมาตรา ๓๗ ให้อื่นภายในเวลาที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งการไม่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ของบริษัทผู้โอนกิจการปีโทรเลียม

การยื่นแบบแสดงรายการมาตรา ๕๔ ให้อื่นภายในเวลาที่เจ้าพนักงานประเมินกำหนด

มาตรา ๖๕ เอกาทศ^{๒๕} ถ้ามีภาษีต้องเสีย ให้บริษัทที่มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ตามหมวด ๓ ชำระภาษีภายในห้าเดือนนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ เว้นแต่ในกรณีการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้สำหรับภาษีที่ต้องเสียตาม

^{๒๓} มาตรา ๖๕ นว เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโทรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๒๔} มาตรา ๖๕ ทศ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโทรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๒๕} มาตรา ๖๕ เอกาทศ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโทรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

มาตรา ๖๕ จัตวา (๒) ให้ชำระภาษีภายในเจ็ดวันนับแต่วันจำหน่ายพร้อมกับการยื่นแบบแสดงรายการเงินได้

ในกรณีตามมาตรา ๓๕ วรรคสอง ให้ผู้มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้มีหน้าที่ชำระภาษีร่วมกับบริษัทที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศด้วย

มาตรา ๖๕ ทวาทศ^{๒๖} บทบัญญัติมาตรา ๑๒ มิให้นำมาใช้บังคับแก่

(๑) เงินได้ที่บริษัทได้จากกิจการอื่นนอกจากกิจการปิโตรเลียม

(๒) ดอกเบี้ยเงินกู้ยืมที่บุคคลใดได้รับจากบริษัท

มาตรา ๖๕ เตรศ^{๒๗} ในกรณีที่บริษัทมีเงินได้จากกิจการอื่นนอกจากกิจการปิโตรเลียมให้บริษัทเสียภาษีสำหรับเงินได้นั้นตามประมวลรัษฎากร

ให้บริษัทจัดทำบัญชี หลักฐาน รายงานและเอกสารอื่นที่เกี่ยวกับเงินได้จากกิจการอื่นที่กล่าวในวรรคหนึ่งแยกต่างหากจากบัญชี หลักฐาน รายงานและเอกสารอื่นที่เกี่ยวกับเงินได้จากกิจการจากปิโตรเลียม

ในกรณีที่บริษัทมีรายจ่ายซึ่งเป็นทั้งของกิจการอื่นและกิจการปิโตรเลียมรวมกันให้แบ่งเฉลี่ยรายจ่ายตามส่วนระหว่างกิจการอื่นและกิจการปิโตรเลียม

ให้บริษัทปฏิบัติตามระเบียบการจัดแบ่งเฉลี่ยรายจ่ายระหว่างกิจการต่างๆ ตามที่อธิบดีได้พิจารณาและให้ความเห็นชอบแล้ว

มูลค่าของปิโตรเลียมตามมาตรา ๒๒ (๒) ซึ่งบริษัทนำไปใช้ในกิจการอื่นนอกจากกิจการปิโตรเลียมในรอบระยะเวลาบัญชีใด ให้หักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิตามประมวลรัษฎากร สำหรับเงินได้จากกิจการอื่นนอกจากกิจการปิโตรเลียมในรอบระยะเวลาบัญชีนั้นได้

หมวด ๗ ตี

บทบัญญัติเฉพาะเขตพื้นที่พัฒนาร่วม^{๒๘}

มาตรา ๖๕ จตุทศ^{๒๙} ความในหมวดนี้ให้ใช้บังคับแก่บริษัทซึ่งได้ทำสัญญาแบ่งปันผลผลิตกับองค์กรร่วม

ให้นำบทนิยามคำว่า “ปิโตรเลียม” “กิจการปิโตรเลียม” “เงินได้” “จำหน่าย” “ค่าภาคหลวง” และ “บริษัท” ในมาตรา ๖๕ ปันรส มาใช้แทนบทนิยามของคำเหล่านั้นในมาตรา ๔ และให้นำความในมาตรา ๖๕ โสฬส มาตรา ๖๕ สัตตรส มาตรา ๖๕ อัญจรัส มาตรา ๖๕ เอกุณวีสติ

^{๒๖} มาตรา ๖๕ ทวาทศ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๒๗} มาตรา ๖๕ เตรศ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๒

^{๒๘} หมวด ๗ ตี บทบัญญัติเฉพาะเขตพื้นที่พัฒนาร่วม มาตรา ๖๕ จตุทศ ถึงมาตรา ๖๕ เอกุณวีสติ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๒๙} มาตรา ๖๕ จตุทศ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๖๕ วิสติ และมาตรา ๖๕ เอกวิสติ มาใช้บังคับแทนความในมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ตามลำดับ สำหรับบริษัทตามวรรคหนึ่ง

มิให้นำคำนิยาม “ราคามาตรฐาน” ในมาตรา ๔ และความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับกับบริษัทตามวรรคหนึ่ง

ให้นำบทบัญญัติในหมวดอื่นแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับกับบริษัทตามวรรคหนึ่งได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวดนี้ และที่ใดบัญญัติถึง “ปิโตรเลียม” “กิจการปิโตรเลียม” “เงินได้” “จำหน่าย” “ค่าภาคหลวง” และ “บริษัท” ให้หมายถึง “ปิโตรเลียม” “กิจการปิโตรเลียม” “เงินได้” “จำหน่าย” “ค่าภาคหลวง” และ “บริษัท” ตามลำดับตามหมวดนี้ และที่ใดที่อ้างถึงมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๒๖ ให้หมายถึงมาตรา ๖๕ โสฬส มาตรา ๖๕ สัตตรส มาตรา ๖๕ อัญญารส มาตรา ๖๕ เอกวิสติ มาตรา ๖๕ วิสติ และมาตรา ๖๕ เอกวิสติ ตามลำดับตามหมวดนี้

มาตรา ๖๕ ปันร^{๓๐} ในหมวดนี้

“องค์กรร่วม” หมายความว่า องค์กรร่วมไทย - มาเลเซีย ตามพระราชบัญญัติ องค์กรร่วมไทย - มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓

“พื้นที่พัฒนาร่วม” หมายความว่า “พื้นที่พัฒนาร่วมตามพระราชบัญญัติองค์กรร่วม ไทย - มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓

“ปิโตรเลียม” หมายความว่า น้ำมันดิบหรือไฮโดรคาร์บอนอื่นใด และก๊าซธรรมชาติ ซึ่งอยู่ในสภาพอันเป็นธรรมชาติ และก๊าซธรรมชาติเหลวที่ปากหลุม รวมทั้งหินปิทูเมนและทรัพยากร อื่นที่สะสมอยู่เป็นชั้น ๆ ซึ่งสามารถจะสกัดน้ำมันออกมาได้

“กิจการปิโตรเลียม” หมายความว่า กิจการปิโตรเลียมตามสัญญาแบ่งปันผลผลิต และให้หมายความรวมถึงการโอนทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ ทั้งหมด หรือบางส่วนที่เกี่ยวกับกิจการ ดังกล่าว ไม่ว่าจะโอนนั้นจะเป็นปกติหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งกิจการใด ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับกิจการหรือ การโอนดังกล่าวด้วย

“เงินได้” หมายความว่า เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อย่างอื่นที่ได้มาอันอาจ คำนวณได้เป็นเงินและหมายความรวมถึงภาษีอากรที่มีผู้อื่นออกแทนให้

“จำหน่าย” หมายความว่า ส่งน้ำมันดิบส่วนที่เป็นของบริษัทไปยังโรงกลั่นน้ำมันหรือ สถานที่เก็บรักษาเพื่อการกลั่นน้ำมันของบริษัท ส่งก๊าซธรรมชาติไปยังโรงแยกก๊าซ โรงทำก๊าซให้เป็น ของเหลว โรงอัดก๊าซ หรือสถานที่เก็บรักษาเพื่อกิจการดังกล่าวของบริษัท นำปิโตรเลียมส่วนที่เป็น ของบริษัทไปใช้ในกิจการใด ๆ ของบริษัทโดยไม่มีการขายหรือโอนปิโตรเลียมส่วนที่เป็นของบริษัทโดย ไม่มีค่าตอบแทน

“ค่าภาคหลวง” หมายความว่า ค่าภาคหลวงที่บริษัทต้องชำระให้แก่องค์กรร่วมตาม พระราชบัญญัติองค์กรร่วมไทย - มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓

“บริษัท” หมายความว่า ผู้ได้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตหรือมีส่วนได้เสียร่วมกันใน สัญญาแบ่งปันผลผลิตที่ทำกับองค์กรร่วมไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม

^{๓๐} มาตรา ๖๕ ปันร^{๓๐} เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

“สัญญาแบ่งปันผลผลิต” หมายความว่า สัญญาแบ่งปันผลผลิตที่ออกตามพระราชบัญญัติองค์การร่วมไทย - มาเลเซีย พ.ศ. ๒๕๓๓

มาตรา ๖๕ โสฬส^{๑๑} บริษัทมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชีในอัตราดังต่อไปนี้ของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม

รอบระยะเวลาบัญชีแรกถึงรอบระยะเวลาบัญชีที่แปด ร้อยละ ๐

รอบระยะเวลาบัญชีที่เก้าถึงรอบระยะเวลาบัญชีที่สิบห้า ร้อยละ ๑๐

รอบระยะเวลาบัญชีที่สิบหกเป็นต้นไป ร้อยละ ๒๐

มาตรา ๖๕ สัตตรส^{๑๒} ในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้รับโอนจ่ายเงินได้ที่ เป็นเงินค่าสิทธิ เงินปี หรือเงินได้ประจำเนื่องจากการโอนนั้น โดยเงินดังกล่าวไม่อาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน ให้บุคคลซึ่งได้รับเงินได้นั้นมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในอัตราดังต่อไปนี้ของเงินได้หลังจากหักต้นทุนตามมาตรา ๓๓ แล้ว

ในกรณีที่มีการโอนในรอบระยะเวลาบัญชีแรกถึงรอบระยะเวลาบัญชีที่แปด ร้อยละ

๐

ในกรณีที่มีการโอนในรอบระยะเวลาบัญชีที่เก้าถึงรอบระยะเวลาบัญชีที่สิบห้า ร้อย

ละ ๑๐

ในกรณีที่มีการโอนในรอบระยะเวลาบัญชีที่สิบหกเป็นต้นไป ร้อยละ ๒๐

มาตรา ๖๕ อัญฐานร^{๑๓} การคำนวณกำไรสุทธิให้นำเอาจำนวนดังต่อไปนี้มารวมเป็นรายได้

(๑) ยอดเงินได้จากการขายปิโตรเลียม

(๒) มูลค่าของปิโตรเลียมที่จำหน่าย

(๓) ยอดเงินได้เนื่องจากการโอนทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ อันเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมซึ่งอาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน

(๔) ยอดเงินได้อื่นใดที่ได้รับเนื่องจากการประกอบกิจการปิโตรเลียม

มาตรา ๖๕ เอกุณวีสติ^{๑๔} ภายใต้บังคับมาตรา ๖๕ วีสติ และมาตรา ๖๕ เอกวีสติ รายจ่ายตามปกติและจำเป็นให้จำกัดอยู่เฉพาะแต่รายจ่ายที่บริษัทสามารถพิสูจน์ได้ว่าเป็นรายจ่ายตามปกติและจำเป็นในจำนวนไม่เกินสมควร และได้จ่ายไปทั้งหมดเฉพาะในกิจการปิโตรเลียม ไม่ว่าจะจ่ายในหรือนอกราชอาณาจักรและภายในข้อจำกัดดังกล่าวให้รวมถึง

(๑) ค่าเช่าหรือค่าตอบแทนอย่างอื่นในการเช่าทรัพย์สิน

^{๑๑} มาตรา ๖๕ โสฬส เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๑๒} มาตรา ๖๕ สัตตรส เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๑๓} มาตรา ๖๕ อัญฐานร เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๑๔} มาตรา ๖๕ เอกุณวีสติ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ.

(๒) ค่าแรงงาน ค่าบริการ ค่าวัสดุสิ้นเปลือง และรายจ่ายทำนองเดียวกันอย่างอื่นที่ใช้ในการเจาะเพื่อสำรวจหรือเพื่อผลิต

(๓) ค่ารับรอง

(๔) หนี้สูญที่จำหน่ายจากบัญชี

(๕) เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญ

(๖) ค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุน

(๗) รายจ่ายของสำนักงานใหญ่เท่าที่จัดสรรได้โดยสมควรว่าเกี่ยวกับกิจการปิโตรเลียมของบริษัท

(๘) ราคาทุนของทรัพย์สินหรือสิทธิใด ๆ ที่หักค่าชดเชยรายจ่ายที่เป็นทุนแล้วสำหรับรายได้ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง (๓)

มาตรา ๖๕ วรรคสี่^{๑๕} รายการที่มีให้ถือเป็นรายจ่ายตามปกติและจำเป็นให้รวมถึง

(๑) รายจ่ายที่เป็นทุนหรือรายจ่ายในการต่อเติม เปลี่ยนแปลง ขยายออก หรือทำให้ดีขึ้นซึ่งทรัพย์สิน

รายจ่ายที่เป็นทุนตามวรรคหนึ่ง หมายความว่า รายจ่ายที่จ่ายไปเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม โดยทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นมีผลต่อกิจการเป็นเวลานานหนึ่งรอบระยะเวลาบัญชี และให้หมายความรวมถึงผลขาดทุนที่เกิดขึ้นก่อนรอบระยะเวลาบัญชีแรกตามมาตรา ๖๕ เอกวรรค (๑) วรรคสอง และรายจ่ายตามปกติและจำเป็นที่จ่ายไปก่อนรอบระยะเวลาบัญชีแรกตามมาตรา ๖๕ เอกวรรค (๑) วรรคสอง ด้วย

(๒) รายจ่ายที่เป็นการส่วนตัว หรือการให้โดยเสนหา หรือรายจ่ายที่เป็นการบริจาค

(๓) ผลเสียหายอันอาจได้กลับคืนเนื่องจากการประกัน หรือสัญญาคุ้มกันใด ๆ

(๔) รายจ่ายเพื่อตอบแทนทุนหรือทรัพย์สินของบริษัท

(๕) เงินสำรองหรือเงินสมทบกองทุนใด ๆ เว้นแต่ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๕ เอกวรรค สติ (๕)

(๖) ภาษีเงินได้ เบี้ยปรับ และเงินเพิ่มที่บริษัทต้องเสียตามพระราชบัญญัตินี้ หรือที่ต้องเสียในต่างประเทศ

(๗) รายจ่ายเพื่อกิจการหรือเพื่อประโยชน์ในการหาซึ่งเงินได้อันไม่อยู่ในบังคับต้องเสียภาษีตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) รายจ่ายที่บริษัทพิสูจน์ไม่ได้ว่าใครเป็นผู้รับ

(๙) ดอกเบี้ย

(๑๐) ค่าปรับทางอาญา

(๑๑) ค่าภาคหลวงสำหรับปิโตรเลียม ไม่ว่าจะชำระเป็นตัวเงินหรือปิโตรเลียม

มาตรา ๖๕ เอกวรรคสี่^{๑๖} การคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิตามหมวดนี้ ให้เป็นไปดังต่อไปนี้

^{๑๕} มาตรา ๖๕ วรรคสี่ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

^{๑๖} มาตรา ๖๕ เอกวรรคสี่ เพิ่มโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑

(๑) ต้องคำนวณเป็นรายรอบระยะเวลาบัญชี

รอบระยะเวลาบัญชีแรก ให้เริ่มนับแต่วันที่ที่มีการผลิตปิโตรเลียมเชิงพาณิชย์ภายใต้สัญญาแบ่งปันผลผลิตเป็นครั้งแรก แต่ถ้าอธิบดีอนุมัติให้บริษัทเลือกนับแต่วันใดวันหนึ่งของเดือนเดียวกันก่อนวันที่บริษัทขายหรือจำหน่ายปิโตรเลียมนั้นเป็นครั้งแรกก็ให้เริ่มนับแต่วันที่บริษัทเลือก ส่วนรอบระยะเวลาบัญชีต่อไป ให้เริ่มนับแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีก่อน

รอบระยะเวลาบัญชีให้มีกำหนดสิบสองเดือน เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้จะมีการกำหนดน้อยกว่าสิบสองเดือนก็ได้

(ก) บริษัทถือเอาวันใดวันหนึ่งเป็นวันสิ้นสุดของรอบระยะเวลาบัญชีแรก

(ข) ในกรณีที่บริษัทเลิกกิจการปิโตรเลียม ให้ถือวันเลิกกิจการปิโตรเลียมเป็นวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี

(ค) บริษัทได้รับอนุมัติจากอธิบดีให้เปลี่ยนวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี

ในกรณีที่บริษัทโอนสิทธิใด ๆ ตามสัญญาแบ่งปันผลผลิตก่อนวันเริ่มรอบระยะเวลาบัญชีแรกตามวรรคสอง เพื่อประโยชน์ในการคำนวณกำไรสุทธิเนื่องจากการโอนสิทธิเช่นนั้น ให้ถือวันโอนเป็นวันแรกและวันสิ้นสุดของรอบระยะเวลาบัญชี และในระยะเวลาตั้งแต่วันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชีดังกล่าวจนถึงวันเริ่มรอบระยะเวลาบัญชีแรกตามวรรคสอง ให้ถือว่าไม่มีรอบระยะเวลาบัญชี

(๒) ภายใต้บังคับบทบัญญัติแห่งหมวดนี้ วิธีการ หลักเกณฑ์ และการปฏิบัติทางบัญชีเพื่อคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิของบริษัทให้เป็นไปตามวิธีการ หลักเกณฑ์ และการปฏิบัติทางบัญชีที่เหมาะสมซึ่งใช้อยู่เป็นปกติในอุตสาหกรรมปิโตรเลียม

(๓) ยอดเงินได้จากการขายปิโตรเลียมตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง (๑) และมูลค่าของปิโตรเลียมที่จำหน่ายตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง (๒) ให้คำนวณตามราคาตลาดตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด

(๔) ถ้าบริษัทหนึ่งที่มีส่วนได้เสียร่วมกันในสัญญาแบ่งปันผลผลิตต้องเสียค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียมหรือการพัฒนาแหล่งปิโตรเลียมเพื่อให้ได้มาซึ่งส่วนได้เสียนั้น แต่ถ้าค่าใช้จ่ายนั้นมีได้เสียให้แก่บริษัทอื่นที่มีส่วนได้เสียร่วมกันในสัญญาแบ่งปันผลผลิต ค่าใช้จ่ายดังกล่าวมิให้ถือเป็นเงินได้ของบริษัทอื่นนั้น

(๕) ค่าขาดขายรายจ่ายที่เป็นทุน ให้หักได้เฉพาะตามประเภท อัตราและเงื่อนไขที่กำหนดโดยพระราชกฤษฎีกา

(๖) ค่าแรงงาน ค่าบริการ ค่าวัสดุสิ้นเปลือง และรายจ่ายทำนองเดียวกันอย่างอื่นที่ใช้ในการเจาะเพื่อสำรวจหรือเพื่อผลิตปิโตรเลียม บริษัทจะถือเป็นรายจ่ายที่เป็นทุนในรอบระยะเวลาบัญชีที่มีรายจ่ายนั้นก็ได้

(๗) ค่ารับรอง ให้หักเป็นรายจ่ายตามเงื่อนไขที่กำหนดโดยกฎกระทรวง

(๘) ราคาทรัพย์สินอื่นนอกจากสินค้า ให้ถือตามราคาทุนถ้าราคาทุนเป็นเงินตราต่างประเทศให้คำนวณเป็นเงินตราไทยเช่นเดียวกับวิธีการตาม (๑๐) ราคาทุนดังกล่าวอาจลดลงได้โดยการหักค่าขาดขายรายจ่ายที่เป็นทุนตาม (๕) แต่ห้ามมิให้ตราลดลง ส่วนการตีราคาเพิ่มขึ้นให้กระทำได้เท่าที่บัญชีไว้ใ้ในประมวลรัษฎากร

(๙) ราคาสินค้าคงเหลือในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีจะคำนวณตามราคาทุนก็ได้ หรือจะคำนวณตามราคาทุนหรือราคาตลาดแล้วแต่อย่างใดจะน้อยกว่าก็ได้ และให้ถือราคานี้เป็นราคาสินค้าคงเหลือยกมาสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีใหม่

การคำนวณราคาทุนตามวรรคหนึ่งนั้น เมื่อได้คำนวณตามหลักเกณฑ์ใดตามวิธีการบัญชีแล้วให้ใช้หลักเกณฑ์นั้นตลอดไป เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากอธิบดีจึงจะเปลี่ยนหลักเกณฑ์ได้

(๑๐) เงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศที่รับมาหรือจ่ายไปในระหว่างรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณมูลค่าเป็นเงินตราไทยตามอัตราที่ได้ซื้อขายเงินตราต่างประเทศนั้น

ในกรณีที่มีได้มีการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ให้คำนวณเงินตราต่างประเทศ หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องนั้นตามอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยในรอบระยะเวลาหนึ่งเดือนก่อนเดือนที่ได้รับมาหรือจ่ายไป โดยคิดจากอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยรายวันที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายเงินตราต่างประเทศซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้

(๑๑) เงินตรา หนี้สิน หรือสิทธิเรียกร้องที่มีมูลค่าเป็นเงินตราต่างประเทศเหลืออยู่ในวันสิ้นสุดรอบระยะเวลาบัญชี ให้คำนวณมูลค่าเป็นเงินตราไทยตามอัตราแลกเปลี่ยนถัวเฉลี่ยครั้งสุดท้ายที่ธนาคารพาณิชย์รับซื้อหรือขายในรอบระยะเวลาบัญชี แล้วแต่กรณี ซึ่งธนาคารแห่งประเทศไทยได้คำนวณไว้

(๑๒) หนี้สูญจะจำหน่ายจากบัญชีได้ต่อเมื่อได้ปฏิบัติการโดยสมควรเพื่อให้ได้รับชำระหนี้แล้ว หนี้สูญรายใดที่ได้จำหน่ายแล้วถ้าได้รับชำระในภายหลังให้นำมาคำนวณเป็นรายได้ของรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับชำระนั้น

(๑๓) เงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพหรือกองทุนบำเหน็จบำนาญจะถือเป็นรายจ่ายได้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ลูกจ้างได้รับในรอบระยะเวลาบัญชี และต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

- (ก) กองทุนได้ตั้งไว้เพื่อประโยชน์แก่ลูกจ้างโดยเฉพาะ
- (ข) เงินกองทุนต้องแยกไว้ต่างหากให้พ้นจากการครอบครองของบริษัท
- (ค) เงินกองทุนจะนำไปใช้เพื่อประโยชน์อย่างอื่นไม่ได้ นอกจากเพื่อประโยชน์แก่กองทุนโดยเฉพาะ
- (ง) เงินสมทบกองทุนต้องไม่กลับคืนมาเป็นของบริษัทอีก และ
- (จ) เงินสมทบกองทุนต้องจ่ายตามข้อผูกพันที่มีระเบียบว่าด้วยกองทุนกำหนดไว้เป็นหนังสือ

(๑๔) ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้ได้รับสัมปทานสำหรับแปลงสำรวจซึ่งอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ด้วย ให้บริษัทดังกล่าวคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิสำหรับแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติดังกล่าว และแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ เสมือนหนึ่งเป็นบริษัทแยกต่างหากจากกัน

การคำนวณรายได้และรายจ่ายสำหรับแปลงสำรวจตามวรรคหนึ่ง ถ้ารายได้และรายจ่ายรายการใดไม่สามารถแยกกันได้โดยชัดแจ้ง ให้เฉลี่ยรายได้และรายจ่ายตามเงื่อนไขหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

หมวด ๘
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๖๖ ผู้ใดแจ้งข้อความอันเป็นเท็จ ให้ถ้อยคำเท็จ ตอบคำถามด้วยถ้อยคำอันเป็นเท็จ นำพยานหลักฐานเท็จมาแสดง หรือกระทำการใด ๆ เพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียภาษี ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามเดือนถึงเจ็ดปีและปรับตั้งแต่สามพันบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๖๗ ผู้ใดไม่ยื่นแบบแสดงรายการเงินได้ หรือแบบแสดงรายการหักภาษี ณ ที่จ่าย เพื่อหลีกเลี่ยงหรือพยายามหลีกเลี่ยงการเสียหรือการนำส่งภาษี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๘ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกหรือขัดขวางเจ้าพนักงานซึ่งกระทำการตามหน้าที่ตามมาตรา ๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีตามมาตรา ๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีหรือเจ้าพนักงานประเมินตามมาตรา ๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๑ เจ้าพนักงานผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับตามมาตรา ๑๖ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๓ ผู้ใดไม่หักภาษี ณ ที่จ่าย ซึ่งตนมีหน้าที่หักตามมาตรา ๔๕ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท

มาตรา ๗๔ ผู้ใดมีหน้าที่หักภาษี ณ ที่จ่าย หักภาษีไว้แล้วละเลยไม่นำส่งตามหมวด ๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๕ ผู้ใดโดยไม่มีเหตุอันสมควรไม่ปฏิบัติตามหมายเรียกหรือคำสั่งของเจ้าพนักงานประเมินที่ออกตามมาตรา ๕๘ หรือไม่ยอมตอบคำถามของเจ้าพนักงานซึ่งมีอำนาจได้สวน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๖ ในกรณีที่บริษัทใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้จัดการ
กรรมการบริษัท หรือบุคคลซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทในส่วนที่เกี่ยวกับการกระทำ
ความผิดนั้น ต้องระวางโทษสำหรับความผิดที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มี
ส่วนร่วมในการกระทำความผิดดังกล่าว

มาตรา ๗๗ ความผิดตามมาตรา ๖๗ ถึงมาตรา ๗๐ และมาตรา ๗๒ ถึงมาตรา ๗๖
ถ้าอธิบดีเห็นว่าผู้ต้องหาไม่ควรต้องรับโทษถึงจำคุก ให้มีอำนาจเปรียบเทียบกำหนดค่าปรับได้ เมื่อ
ผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่อธิบดีกำหนดภายในสามสิบวัน คดีนั้นเป็นอันเสร็จเด็ดขาด

ถ้าผู้ต้องหาไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบ หรือเมื่อยินยอมแล้วไม่ชำระค่าปรับภายใน
กำหนดเวลาดังกล่าว ให้ดำเนินคดีเพื่อฟ้องร้องต่อไป

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

จอมพล ถนอม กิตติขจร

นายกรัฐมนตรี

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

(๓๓)

สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
 เลขที่ 5996
 วันที่ .....
 เวลา 16.00 น.

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

ที่ นร ๐๕๐๗/๕๑๗๐๑

มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นเรื่องด่วน ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล และบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พลเอก

(ประยุทธ์ จันทร์โอชา)

นายกรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป
 วันที่ ๕๕/๕๖๓๕/๕๕
 เวลา ๑๖.๑๕ น. พลเอก
 อ. ....

.....
 วันที่ ๕๕/๕๖๓๕/๕๕
 เวลา ๑๖.๑๕ น.
 สำนักการประชุม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๗ (มาพันต์)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

บันทึกหลักการและเหตุผล
ประกอบร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ. ....

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อกำหนดผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมเพิ่มขึ้น และกำหนดอัตราและหลักเกณฑ์ในการคำนวณภาษีเงินได้ปิโตรเลียม ในระบบการทำสัญญาแบ่งปันผลผลิตตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม (เพิ่มหมวด ๗ จัดว่าบทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต มาตรา ๖๕ ทววิสติ มาตรา ๖๕ เตวิสติ มาตรา ๖๕ จตุวิสติ มาตรา ๖๕ ปัญจวิสติ และมาตรา ๖๕ ฉพิพิสติ)

เหตุผล

ตามที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อเพิ่มระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตเป็นอีกระบบหนึ่งในการแสวงหาประโยชน์ในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม นอกเหนือจากระบบการให้สัมปทาน สมควรกำหนดอัตราและหลักเกณฑ์ในการคำนวณภาษีเงินได้ปิโตรเลียมให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินการของระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ ถึงหมวด ๗ และหมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้ มาใช้บังคับแก่บริษัทตามมาตรา ๖๕ เดวิสตี ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติในหมวดนี้ และที่ได้บัญญัติถึง “สัมปทาน” ให้หมายถึง “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” ตามหมวดนี้

มาตรา ๖๕ เดวิสตี ในหมวดนี้

“ปิโตรเลียม” หมายความว่า ปิโตรเลียมที่ผลิตในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

“บริษัท” หมายความว่า บริษัทตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ซึ่ง

(๑) เป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตหรือมีส่วนได้เสียร่วมกันในสัญญาแบ่งปันผลผลิต หรือ

(๒) ซื่อน้ำมันดิบที่บริษัทตาม (๑) เป็นผู้ผลิต ไม่ว่าจะเป็นน้ำมันดิบส่วนที่เป็นของรัฐ หรือน้ำมันดิบส่วนใด ๆ ที่เป็นของผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต เพื่อส่งน้ำมันดิบนั้นทั้งหมด ออกนอกราชอาณาจักร

“สัญญาแบ่งปันผลผลิต” หมายความว่า สัญญาแบ่งปันผลผลิตตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม

มาตรา ๖๕ จตุวิสตี ให้บริษัทมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้เป็นรายรอบระยะเวลาบัญชี ในอัตราร้อยละยี่สิบของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม

มาตรา ๖๕ ปัญจวิสตี ในกรณีที่มีการโอนกิจการปิโตรเลียม ถ้าบริษัทผู้รับโอนจ่ายเงินได้ที่เป็นเงินค่าสิทธิ เงินปี หรือเงินได้ประจำเนื่องจากการโอนนั้น โดยเงินดังกล่าวไม่อาจกำหนดจำนวนทั้งสิ้นได้แน่นอน ให้บุคคลซึ่งได้รับเงินได้นั้นมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ในอัตราร้อยละยี่สิบของเงินได้หลังจากหักต้นทุนตามมาตรา ๓๓ แล้ว

มาตรา ๖๕ ฉพิวิสตี ในกรณีที่บริษัทเป็นผู้ได้รับสัมปทานหรือผู้ได้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต แล้วแต่กรณี สำหรับแปลงสำรวจหลายแปลง โดยแปลงสำรวจบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือบางแปลงอยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้บริษัทดังกล่าวคำนวณรายได้ รายจ่าย และกำไรสุทธิ สำหรับแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัตินั้น ๆ และแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. .... เสมือนหนึ่งเป็นบริษัทแยกต่างหากจากกัน

การคำนวณรายได้และรายจ่ายสำหรับแปลงสำรวจตามวรรคหนึ่ง ถ้ารายได้และรายจ่ายรายการใดไม่สามารถแยกกันได้อย่างชัดเจน ให้เฉลี่ยรายได้และรายจ่ายตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของ
ร่างพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บันทึกวิเคราะห์สรุป

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....
และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาปรับร่างพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ไปปรับแก้ไขตามข้อสังเกตของรองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) แล้วเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... จัดทำขึ้นด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติปีโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปด้านพลังงานในการสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงทางด้านพลังงาน สมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อกำหนดให้การให้สิทธิสำรวจและผลิตปีโตรเลียมมีทางเลือกให้รัฐสามารถพิจารณาระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตหรือระบบสัญญาจ้างสำรวจและผลิตมาใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรปีโตรเลียม นอกเหนือไปจากการพิจารณาให้สัมปทานปีโตรเลียมภายใต้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งแก้ไขบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับประโยชน์หรือสิทธิของผู้รับสัมปทานและบทบัญญัติเกี่ยวกับค่าภาคหลวงให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

(๒) ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

โดยที่ได้มีการเสนอให้แก้ไขพระราชบัญญัติปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อเพิ่มระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตหรือระบบสัญญาจ้างสำรวจและผลิตในการแสวงหาประโยชน์ในการสำรวจและผลิตปีโตรเลียมนอกเหนือจากระบบสัมปทาน จึงจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ เพื่อกำหนดอัตราและหลักเกณฑ์ในการคำนวณภาษีเงินได้ปีโตรเลียมให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินการของระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิต สำหรับการดำเนินการตามระบบสัญญาจ้างสำรวจและผลิต ซึ่งมีลักษณะเป็นสัญญาจ้างทำของตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตเป็นเพียงผู้รับจ้างตามสัญญา จึงไม่อยู่ภายใต้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ แต่ผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตมีหน้าที่เสียภาษีตามบทบัญญัติในประมวลรัษฎากร จึงไม่มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปีโตรเลียมฯ เพื่อรองรับกรณีของสัญญาจ้างสำรวจและผลิตดังกล่าว

๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

(๑) ร่างพระราชบัญญัติปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการเพิ่มทางเลือกในการให้สิทธิสำรวจและผลิตปิโตรเลียมโดยนำระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตหรือระบบสัญญาจ้างสำรวจและผลิตมาใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรปิโตรเลียม โดยได้แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ ดังต่อไปนี้

(๑.๑) แก้ไขมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง โดยกำหนดให้ผู้ใดที่จะสำรวจหรือผลิตปิโตรเลียมต้องได้รับสัมปทาน ได้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต หรือได้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิต ซึ่งการขอและการได้รับสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตให้เป็นไปตามหมวด ๓/๑ สัญญาแบ่งปันผลผลิต และการได้มาซึ่งผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตให้เป็นไปตามหมวด ๓/๒ สัญญาจ้างสำรวจและผลิต

(๑.๒) เพิ่มมาตรา ๒๓ วรรคสี่ ให้การกำหนดให้ที่ใดสมควรที่จะดำเนินการสำรวจหรือผลิตปิโตรเลียม ในรูปแบบของสัมปทาน สัญญาแบ่งปันผลผลิต หรือสัญญาจ้างสำรวจและผลิต เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

(๑.๓) เพิ่มหมวด ๓/๑ สัญญาแบ่งปันผลผลิต เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับสัญญาแบ่งปันผลผลิต โดยกำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ ถึงหมวด ๖ และหมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ มาใช้บังคับกับผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต เว้นแต่บทบัญญัติในบางมาตรารวมที่กำหนดไว้ รวมทั้งกำหนดถ้อยคำขึ้นเพื่อใช้ในกรณีของสัญญาแบ่งปันผลผลิตแทนถ้อยคำที่ใช้ในระบบสัมปทาน เช่น คำว่า “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” “ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต” “ผู้ขอสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต” หรือ “เพิกถอนสิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิต”

(๑.๔) กำหนดวิธีการในการนำระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตมาใช้ โดยให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการปิโตรเลียมมีอำนาจพิจารณากำหนดแปลงสำรวจที่จะดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในรูปแบบของสัญญาแบ่งปันผลผลิต และให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจลงนามในสัญญาแบ่งปันผลผลิต และกำหนดให้การทำสัญญาแบ่งปันผลผลิตต้องเป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งเป็นวิธีการเช่นเดียวกับกรณีสัมปทาน ทั้งนี้ เพื่อมิให้ทั้งสองวิธีเกิดความแตกต่างลักลั่นกัน

(๑.๕) กำหนดให้สัญญาแบ่งปันผลผลิตต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับข้อกำหนดและเงื่อนไขในการกำหนดให้ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการปิโตรเลียม แต่สามารถนำค่าใช้จ่ายดังกล่าวมาหักจากผลผลิตรวมของปิโตรเลียมที่ผลิตได้ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และต้องมีข้อกำหนดเกี่ยวกับการแบ่งปันผลผลิตให้แก่ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตซึ่งต้องไม่เกินร้อยละห้าสิบของส่วนที่เหลือของผลผลิตรวมของปิโตรเลียมหลังจากหักค่าภาคหลวงและหักค่าใช้จ่าย รวมทั้งมีข้อกำหนดเรื่องจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องใช้เป็นค่าใช้จ่ายในการประกอบกิจการปิโตรเลียม การปฏิบัติตามข้อผูกพันทั้งในด้านปริมาณเงินและปริมาณงานสำหรับการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ข้อตกลงเกี่ยวกับการขายหรือจำหน่ายปิโตรเลียมที่ผลิตได้ เงื่อนไขหรือมาตรการบังคับให้ปฏิบัติตามสัญญา และเหตุในการบอกเลิกสัญญา

(๑.๖) กำหนดหน้าที่ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตในการเสนอแผนงานและงบประมาณสำหรับกิจการปิโตรเลียมในปีที่หนึ่งและปีถัด ๆ ไป ก่อนเริ่มกิจการปิโตรเลียม และกำหนดหลักเกณฑ์สำหรับค่าใช้จ่ายตามแผนงานและงบประมาณที่จะนำมาหักค่าใช้จ่ายได้

(๑.๗) กำหนดให้รัฐเป็นเจ้าของในสิ่งปลูกสร้าง วัสดุ อุปกรณ์ ทรัพย์สิน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการปิโตรเลียมที่ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตมีกรรมสิทธิ์โดยการใช้งบประมาณที่ได้รับอนุมัติ

(๑.๘) กำหนดหน้าที่ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตเป็นผู้นำส่งค่าภาคหลวงโดยหักจากผลผลิตรวมของปิโตรเลียมในอัตราร้อยละสิบ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๑.๙) การระงับข้อพิพาทหรือข้อขัดแย้งใดที่เกิดจากหรือเกี่ยวเนื่องกับสัญญาแบ่งปันผลผลิตให้ใช้วิธีการเช่นเดียวกับมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง และนำมาตรา ๕๓ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งเป็นวิธีการเช่นเดียวกับกรณีสัมปทาน ทั้งนี้ เพื่อให้ทั้งสองวิธีเกิดความแตกต่างเล็กน้อย

(๑.๑๐) เพิ่มหมวด ๓/๒ สัญญาจ้างสำรวจและผลิต เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับสัญญาจ้างสำรวจและผลิต โดยกำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ ถึงหมวด ๔ หมวด ๖ และหมวด ๘ แห่งพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ มาใช้บังคับกับผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิต เว้นแต่บทบัญญัติในบางมาตราตามที่กำหนดไว้ รวมทั้งกำหนดถ้อยคำขึ้นเพื่อใช้ในการนิยามของสัญญาจ้างสำรวจและผลิตแทนถ้อยคำที่ใช้ในระบบสัมปทาน เช่น คำว่า “สัญญาจ้างสำรวจและผลิต” “ผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิต” “ผู้ขอเป็นผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิต” หรือ “ให้เป็นผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิต”

(๑.๑๑) กำหนดวิธีการในการนำระบบสัญญาจ้างสำรวจและผลิตมาใช้ โดยให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการปิโตรเลียมมีอำนาจพิจารณากำหนดแปลงสำรวจที่จะดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในรูปแบบของสัญญาจ้างสำรวจและผลิต และให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติคณะรัฐมนตรีมีอำนาจลงนามในสัญญาจ้างสำรวจและผลิต และกำหนดให้การทำสัญญาแบ่งปันผลผลิตต้องเป็นไปตามแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งเป็นวิธีการเช่นเดียวกับกรณีสัมปทานและสัญญาแบ่งปันผลผลิต เพื่อให้ทั้งสามวิธีเกิดความแตกต่างเล็กน้อย

(๑.๑๒) กำหนดให้สัญญาจ้างสำรวจและผลิตต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับข้อกำหนดและเงื่อนไขในการกำหนดให้ผลผลิตปิโตรเลียมทั้งหมดเป็นของรัฐ โดยผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตเป็นผู้รับภาระค่าใช้จ่ายทั้งปวงในการประกอบกิจการปิโตรเลียม และรัฐเป็นผู้ให้ความเห็นชอบแผนงานและงบประมาณในการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม รวมทั้งเป็นผู้ควบคุมดูแลการสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ข้อกำหนดเกี่ยวกับค่าจ้าง วิธีการคำนวณ และการจ่ายค่าจ้างสำรวจและผลิตปิโตรเลียม โดยจะจ่ายเป็นเงินหรือผลผลิตปิโตรเลียมก็ได้ แต่จะจ่ายค่าจ้างต่อเมื่อมีการผลิตปิโตรเลียมในเชิงพาณิชย์ได้ ข้อกำหนดเกี่ยวกับระยะเวลาของสัญญาจ้างสำรวจและผลิตปิโตรเลียม ซึ่งต้องไม่เกินสามสิบปี และเหตุที่สัญญาจะสิ้นสุดลงก่อนระยะเวลาดังกล่าว ข้อกำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในแปลงสำรวจที่จะดำเนินการสำรวจและผลิตตามสัญญาจ้างสำรวจและผลิต เงื่อนไขหรือมาตรการบังคับให้ปฏิบัติตามสัญญาจ้างสำรวจและผลิต และ

การกำหนดค่าปรับในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามสัญญาจ้างสำรวจและผลิต และข้อกำหนดเกี่ยวกับการรายงานผลการประกอบกิจการปิโตรเลียม รวมทั้งข้อกำหนดเกี่ยวกับเหตุในการเลิกสัญญาจ้างสำรวจและผลิต

(๑.๑๓) กำหนดหน้าที่ให้ส่วนราชการที่ได้เงินมาจากการขายหรือจำหน่ายผลผลิตปิโตรเลียมต้องนำมาจ่ายเป็นค่าภาคหลวงก่อนจะนำมาจ่ายค่าจ้างสำรวจและผลิต และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และหากได้หักค่าภาคหลวง ค่าจ้าง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ แล้ว ยังมีเงินคงเหลือให้นำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน โดยส่วนราชการที่มีการขายหรือจำหน่ายผลผลิตปิโตรเลียมจะต้องจ่ายค่าภาคหลวงในอัตราร้อยละสิบของผลผลิตปิโตรเลียมที่ผลิตได้ ซึ่งเป็นอัตราเดียวกับสัญญาแบ่งปันผลผลิต สำหรับหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในเรื่องการจ่ายค่าภาคหลวงให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการปิโตรเลียมประกาศกำหนด

(๑.๑๔) กำหนดให้บรรดาสິงปลูกสร้าง วัสดุ อุปกรณ์ ทรัพย์สิน และสิ่งอำนวยความสะดวกในการประกอบกิจการปิโตรเลียมที่ผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตมีกรรมสิทธิ์อันเกิดจากการใช้งบประมาณของผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตตามที่กำหนดในสัญญาตามมาตรา ๕๓/๑๑ (๓) เป็นของรัฐ และผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตสามารถใช้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายหรือค่าตอบแทน และเมื่อสิ้นสุดสัญญา รัฐจะให้ผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตเป็นผู้รื้อถอนโดยค่าใช้จ่ายของผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตเองโดยนำเอาบทบัญญัติเรื่องการวางหลักประกันตามมาตรา ๘๐/๑ และมาตรา ๘๐/๒ มาใช้โดยอนุโลม เว้นแต่ในกรณีที่ผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตไม่สามารถพบหลุมปิโตรเลียมที่มีสมรรถนะเชิงพาณิชย์และกำหนดพื้นที่ผลิตได้ถูกต้องตามมาตรา ๔๒ จนเป็นเหตุให้สัญญาสิ้นสุดลง สิ่งติดตั้งดังกล่าวจะตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตเช่นเดิม

(๑.๑๕) การระงับข้อพิพาทหรือข้อขัดแย้งใดที่เกิดจากหรือเกี่ยวเนื่องกับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตให้ใช้วิธีการเช่นเดียวกับมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง และนำมาตรา ๕๓ วรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งเป็นวิธีการเช่นเดียวกับกรณีสัมปทานและสัญญาแบ่งปันผลผลิต ทั้งนี้ เพื่อมิให้ทั้งสามวิธีเกิดความแตกต่างลักลั่นกัน

(๑.๑๖) แก้ไขมาตรา ๗๔ เพื่อกำหนดให้อธิบดีมีอำนาจอนุญาตให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นของรัฐใช้ประโยชน์จากน้ำในหลุมเจาะที่ผู้รับสัมปทานไม่ต้องการใช้ในการประกอบกิจการปิโตรเลียม ส่วนการจ่ายค่าทดแทนสำหรับค่าวัสดุที่ผู้รับสัมปทานยังสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นให้แก่ผู้รับสัมปทานนั้น เป็นเรื่องที่หน่วยงานดังกล่าวและผู้รับสัมปทานสามารถตกลงกันเองได้

(๑.๑๗) แก้ไขมาตรา ๘๒ เพื่อยกเว้นให้ผู้รับสัมปทานไม่ต้องเสียค่าภาคหลวงสำหรับปิโตรเลียมที่ขายหรือจำหน่าย เฉพาะกรณีก๊าซธรรมชาติที่ผลิตและใช้ไปในสภาพเดิมในราชอาณาจักรเพื่อการวิเคราะห์ทดลอง ผลิต และอนุรักษ์ปิโตรเลียมเท่านั้น ซึ่งการนำปิโตรเลียมประเภทอื่นโดยเฉพาะน้ำมันดิบมาใช้ในกรณีดังกล่าวเป็นการใช้เทคโนโลยีที่ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมสูง หากนำก๊าซธรรมชาติมาใช้ในกรณีนี้แทนปิโตรเลียม ก็จะช่วยลดปัญหามลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม ดังนั้น การยกเว้นค่าภาคหลวงจึงควรจะยกเว้นให้เฉพาะการนำก๊าซธรรมชาติมาใช้ และตัดกรณีการยกเว้นค่าภาคหลวงในกรณีก๊าซธรรมชาติที่โอนโดยไม่มีค่าตอบแทนให้แก่ผู้รับสัมปทานรายอื่น เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรปิโตรเลียมเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีออก เนื่องจากในทางปฏิบัติที่ผ่านมาไม่เคยมีการอนุมัติในกรณีดังกล่าว อีกทั้งหากเปิดช่องให้สามารถโอนได้ อาจเกิดความไม่โปร่งใสในการดำเนินการได้

(๑.๑๘) ยกเลิกมาตรา ๘๗ วรรคสาม เพื่อให้การเสียดำภาคหลวงต้องเสียเป็นเงินไทยเท่านั้น ซึ่งจะสอดคล้องกับทางปฏิบัติที่ผ่านมาที่ยังไม่เคยมีการอนุมัติให้มีการชำระค่าภาคหลวงเป็นเงินตราต่างประเทศ โดยได้ยกเลิกมาตรา ๒๒ (๑๔) ซึ่งเป็นเรื่องอำนาจของรัฐมนตรีในการอนุมัติให้ชำระค่าภาคหลวงเป็นเงินตราสกุลต่างประเทศด้วย เพื่อให้สอดคล้องกัน

(๑.๑๙) กำหนดให้ผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตและผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตได้รับการปฏิบัติในเรื่องการขายและจำหน่ายปิโตรเลียมตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการค้าน้ำมันเชื้อเพลิงเช่นเดียวกับผู้ได้รับสัมปทาน และกำหนดให้การให้สิทธิเป็นผู้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตและการให้เป็นผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐเช่นเดียวกับการให้สัมปทาน

(๒) ร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

ร่างพระราชบัญญัตินี้มีสาระสำคัญเป็นการกำหนดอัตราและหลักเกณฑ์ในการคำนวณภาษีเงินได้ปิโตรเลียมให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินการของระบบสัญญาแบ่งปันผลผลิตดังต่อไปนี้

(๒.๑) เพิ่มหมวด ๗ จัตวา บทบัญญัติเฉพาะสัญญาแบ่งปันผลผลิต โดยให้นำหมวด ๗ ตรี บทบัญญัติเฉพาะเขตพื้นที่พัฒนาร่วม มาใช้บังคับแก่บริษัทที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมตามหมวดนี้ เว้นแต่บทนิยามคำว่า “ปิโตรเลียม” “บริษัท” และ “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” และบทบัญญัติเกี่ยวกับอัตราภาษีเงินได้ปิโตรเลียม รวมทั้งหลักการเสียภาษีแยกกันในกรณีของสัญญาแบ่งปันผลผลิต ที่ได้มีการกำหนดขึ้นใหม่ในหมวด ๗ จัตวา

(๒.๒) กำหนดบทนิยามคำว่า “ปิโตรเลียม” “บริษัท” และ “สัญญาแบ่งปันผลผลิต” เพื่อใช้ในหมวด ๗ จัตวา

(๒.๓) กำหนดหน้าที่ให้บริษัทตามหมวด ๗ จัตวา มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมในอัตราร้อยละยี่สิบของกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการปิโตรเลียม และบุคคลที่ได้รับเงินจากการโอนกิจการปิโตรเลียมมีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ปิโตรเลียมในอัตราร้อยละยี่สิบของเงินได้หลังจากหักต้นทุน

(๒.๔) กำหนดให้บริษัทที่เป็นผู้ได้รับสัมปทานในแปลงสำรวจบางแปลงก่อนการตราพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๑ และเป็นผู้ได้รับสิทธิในสัญญาแบ่งปันผลผลิตในแปลงสำรวจในพื้นที่พัฒนาร่วม รวมทั้งเป็นผู้ได้รับสัญญาแบ่งปันผลผลิตในแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับของร่างหมวด ๗ จัตวา ที่ได้เพิ่มในร่างพระราชบัญญัตินี้ ต้องคำนวณรายได้รายจ่าย และกำไรสุทธิ สำหรับแปลงสำรวจที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายในแต่ละช่วงเวลา เสมือนหนึ่งเป็นบริษัทแยกต่างหากจากกัน

ทั้งนี้ ในส่วนของผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตได้กำหนดในกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียมมิให้ได้รับยกเว้นในการเสียภาษีอากรหรือเงินที่ราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นเรียกเก็บทุกชนิด ดังนั้น ผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตจึงต้องเสียภาษีเงินได้ตามประมวลรัษฎากร โดยไม่มีความจำเป็นต้องแก้ไขร่างพระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ให้ครอบคลุมถึงผู้รับสัญญาจ้างสำรวจและผลิตแต่อย่างใด

"การตราพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ"

"พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชบัญญัติโดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติจะเสนอได้ก็แต่โดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติร่วมกันจำนวนไม่น้อยกว่า ยี่สิบห้าคน หรือคณะรัฐมนตรี หรือสภาปฏิรูปแห่งชาติตามมาตรา ๓๑ วรคสอง แต่ร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวด้วยการเงินจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะรัฐมนตรี

ร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการเงินตามวรรคสอง หมายความว่าร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการตั้งขึ้น ยกเลิก ลด เปลี่ยนแปลง แก้ไข ผ่อน หรือวางระเบียบการบังคับอันเกี่ยวกับภาษีหรืออากร การจัดสรร รับ รักษา หรือจ่ายเงินแผ่นดิน หรือการโอนงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดิน การกู้เงิน การค้ำประกัน หรือการใช้จ่ายเงินกู้ หรือการดำเนินการที่ผูกพันทรัพย์สินของรัฐ หรือเงินตรา

ในกรณีเป็นที่สงสัยว่าร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นร่างพระราชบัญญัติ เกี่ยวกับการเงินหรือไม่ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้วินิจฉัย

ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอโดยสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติหรือสภาปฏิรูปแห่งชาตินั้น คณะรัฐมนตรีอาจขอรับไปพิจารณา ก่อนสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะรับหลักการก็ได้

การตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้กระทำโดยวิธีการที่บัญญัติไว้ในมาตรา นี้ แต่การเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ให้กระทำโดยคณะรัฐมนตรีหรือผู้รักษาการตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น"

(บทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗, มาตรา ๑๔)